VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 18. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1969. NOVEMBER 13.

VÖRÖS DIPLOMA

Andics Jenő, Füredi Judit, Preisz István, Tardos Róbert, Várnai Iván (nemzetközi szak), Spitzer György, Tarafás Imre (elmélet-tervezési), Gordos Gyula (belker.), Palotai Károly (külker.), Prókai Mária (ipar szak), Sebestyén Mária (agrár), és Szántó Anikó (pénzügy) hallgató végzett az idén vörös diplomával. Évekig tartó kitűnő munkájukhoz, megérdemelt diplomájukhoz szívből gratulálunk. Dr. Szabó Kálmán rektortól Füredi Judit átveszi a diplomát.

Foto: Kulcsár

„Mi elkezdtük ezt a dolgot, a jég megtört, az út megnyílt, az irány ki van jelölve."

Lenin

November 6-án, délelőtt 10 órakor a feldíszített, s zsúfolásig megtelt aulában ünnepelték egyetemünk tanárai, hallgatói és dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének 52. évfordulóját. E megemlékezés része volt annak az eseménysorozatnak, melynek további állomásait Április 4., és Lenin születésének 100. évfordulója jelenti.

Olyan eseményről emlékeztünk meg, amely 52 évvel ezelőtt megnyitotta az emberiség legújabbkori történetét. E forradalommal kezdődött el a valóraváltása a szocializmus, a kommunizmus, a munkásosztály hatalomrajutásáról szóló tudománynak.

A Szovjetunió népei 1917. győzelme óta minden más népnél nagyobb áldozatokat hoztak a szocializmus világméretű győzelme érdekében. Október hőseihez a kommunista kötelességtudat is köt bennünket; folytatói, terjesztői vagyunk az ő eszméiknek.

Dr. Kreskay Ferenc dékán ünnepi beszéde után egyetemünk rektora 18 most végzett hallgatónak nyújtotta át a vörös diplomát. A jeles államvizsgát bizonyító vörös diploma megszerzéséhez — mely már az új reformtörekvésekkel van összefüggésben — nem egy tárgy ismeretanyagából kellett elmélyült tudást bizonyítani, hanem a tantárgyak komplex egészéből.

Megkezdődött egyetemünkön a Tudománypolitikai Irányelvek megvitatása

A pártcsoportülések tapasztalatai

Az MSZMP Központi Bizottsága közel két éve, 1967. november 23-án határozta el, hogy a párt munkájában eddig felhalmozódott tapasztalatok felhasználásával feldolgozza tudománypolitikánknak, a tudományos kutatások irányításának időszerű kérdéseit, s irányelveket dolgozzon ki ezek továbbfejlesztésére.

Kongresszusaink, a vezető pártszervek határozatai és állásfoglalásai tudománypolitikánk számos fontos vonatkozásait már a korábbi időszakok során is megfogalmazták, de a magyar tudományos élet értékelése, s az ezzel összefüggő feladatok önálló napirendként első ízben most szerepelnek a Központi Bizottság előtt.

Egyetemünkön az MSZMP KB Tudománypolitikai Irányelvei feldolgozásának első szakasza a közeli napokban zárult le.

A tanszéki pártcsoportok megtárgyalták az anyagot. Amint a viták során kitűnt, oktatóink behatóan tanulmányozták az Irányelveket, s így a pártcsoportüléseken aktív és színvonalas eszmecserék során került sor ezek megvitatására.

Az egyetemi közvélemény igen pozitívan értékelte az Irányelveket. Különös hangsúlyozást nyert az a tény, hogy felszabadulásunk óta a párt először ad ezzel egységes, komplex, színvonalas elemzést a tudományos tevékenységről; s ez jó kiegészítője a párt általános politikájának, annak irányvonalához és szelleméhez szervesen kapcsolódik. Biztonságos és szilárd alapot jelent hosszabb időszakra is a tudománypolitika és a tudományos kutatás számára.

Hozzászólásaikban többen kiemelték, hogy az Irányelvek megkülönböztetett figyelmet fordítanak a társadalomtudományi kutatásokra, s hogy a szocialista demokratizmus és az elvi következetesség szelleme hatja át. Nyíltan és bátran elemzi a „kényes" problémákat, s rugalmas, a fejlődés irányába mutató megoldásokat ad. Jól kapcsolja össze a tudományos kutatás szabadságát a politikai és tudományos felelősséggel.

A Tudománypolitikai Irányelvek pártcsoportonkénti vitáiban néhány figyelemre méltó, kiegészítő megjegyzés is elhangzott. Az egyetemi munkában a közoktatáspolitika és a tudománypolitika összhangja igen nagy jelentőségű. Ezért, felmerült egy hasonló színvonalú közoktatáspolitikai irányelv kidolgozásának javaslata is. Többen hozzátették, hogy még fokozottabban kell hangsúlyozni a társadalomtudományok és a világnézeti tudományok ideológiai offenzíváját, s az ideológiai fellazítás elleni harcot segítő feladatát.

Az Irányelveknek az egyetemi és tanszéki munkára való alkalmazása és konkrétizálása, a tennivalók körvonalazása során is számos gondolat, probléma merült fel. Így mindenekelőtt az oktatási és kutatói munka optimális összeegyeztetésének szükségessége. Nem vonható ugyanis párhuzam a kutatóintézetek és az egyetem kutatómunkájának lehetőségei között.

Az egyetemnek a sokirányú oktató- és nevelőmunkája mellett egyre fokozottabb szerepet kell betöltenie a közgazdasági tudományok fejlesztésében, a gyakorlati közgazdasági munka tudományos megalapozásában.

Felmerült tehát az egyetemen egy olyan átfogó kutatási koncepció kidolgozásának szükségessége, amely hosszabb időre — 5—10 évre — meghatározza a kutatás főbb irányelveit, formáit és összehangolásuk módját. Ezért — alapos előkészítő munkával — célszerű volna elkészíteni az egyetemnek, mint kutató bázisnak, hosszabb időszakra szóló kutatás-fejlesztési tervét.

A távlati tervben különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a tudományos kutatásban az egyetem szellemi és anyagi erőit megfelelő koncentráltsággal használjuk fel. E tervezés során ki kell használnunk az egyetem azon adottságát, hogy a közgazdaságtudományok különböző ágazatainak és a kiegészítő tudományoknak a képviselői egy szervezet keretei között munkálkodnak. Figyelembe kell venni továbbá a kutatómunka koncentrálásában a diploma és doktori dolgozatokat készítő hallgatók, illetve fiatal diplomások bekapcsolásának lehetőségét is.

A tudományos munka koncentrálása természetszerűleg megköveteli a jelenlegi helyzet alapos elemzését, és a korlátozó, gátló tényezők teljes feltárását.

Fokozottabban foglalkozni kell az egyetemi tudományos kutatómunkában a lényegesen gyorsabb előrehaladásnak, a munka színvonala további javításának a jelenlegi legnagyobb gátjával: az anyagi és káderellátottság igen kedvezőtlen alakulásával.

Egyetemünkön a továbbiak során ezért is megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a tudományos munkára alkalmas, tehetséges fiatalok kiválasztására, s megfelelő számban tudományos ösztöndíjak kialakítására. Emellett megfelelő intézkedésekkel meg kell oldani az oktatók számára a tudományos munkában való szervezett részvétel lehetőségét is.

A Tudománypolitikai Irányelvek által meghatározott feladatok megvalósítása az elkövetkezendő időszakban felelősségteljes munkát ad egyetemünk állami és pártszervezetének. Ennek első szakasza — az Irányelvek tanszéki pártcsoportokon való megbeszélése és javaslatok kidolgozása — lezárult.

Ezután kerül sor november végén az Egyetemi Tanács és a Pártbizottság együttes ülésére.

Részletes, alapos, megfontolt munkára van szükség. A Központi Bizottság ugyanis méltán várja a tudományos kutatóhelyeken, felsőoktatási intézményekben, s így egyetemünkön dolgozó kommunistáktól, hogy a mindennapi munkájukban váltsák valóra a párt tudománypolitikáját.

PONGRÁCZ GYÖRGY

Munkában a jelölő bizottság

NOVEMBER 14-E jelentős dátum egyetemünk KISZ-szervezetének életében. Ekkor kerül sor ugyanis az egyetemi küldöttgyűlésre.

Itt adnak számot a régi vezetők arról, mit és hogyan dolgoztak az elmúlt két év során, s választják meg újabb kétéves időszakra az egyetemi KISZ VB apparátusát.

E nagy jelentőségű eseményen rendkívül fontos szerep jut az egyetlen előre megválasztott szervnek, a jelölőbizottságnak.

Rubinstein Mária

Hogyan készülnek ők a küldöttgyűlésre? — erről kérdeztük Rubinstein Mária IV. éves, iparszakos hallgatót, a jelölő bizottság elnökét.

— Néhány hete volt az a KISZ-bizottsági ülés, ahol döntés született a küldöttgyűlés napirendi pontjairól, és ott választották meg a jelölő bizottságokat. Nagy megtiszteltetés ért azzal, hogy a bizottság elnöke lehettem. A tagokkal együtt a ránk háruló felelősség tudatában igyekszünk alapos, körültekintő munkát végezni, s jól előkészíteni az új vezetőség megválasztását.

— Mit végeztetek eddig?

— Megvizsgáltuk, hogyan dolgoztak a régi vezetők az elmúlt két év során. Véleményeket egyeztettünk. Beszélgettünk kari vezetőségekkel, a volt VB tagjaival, s az alapszervezet tagjaival is.

— További feladatok?

— Az elhangzott vélemények, elképzeléseket még megbeszéljük az egyetem pártbizottságával, és magukkal a jelöltekkel is.

— Az elsőévesek?

— A karok mellett az elsőéveseket is bevonjuk KISZ-szervezetünk vezetőségi munkájába. Az első évfolyam vezetősége hét taggal képviselteti magát a küldöttgyűlésen, s közülük bizonyára lesz, akit beválasztanak a KISZ új vezetőségébe.

— Hogyan történik a választás?

— A küldöttekkel előre közöljük a jelöltek listáját, s az elhangzott véleményeket is. Ezek birtokában titkos szavazással döntik el, kik kerülnek újabb két évre a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem KISZ-szervezetének vezetőségébe.

P. Gy.

Egy kis számvetés a külföldi táborozásokról

A lig győztem jegyezni a számokat, városneveket. A múlt tanév külföldi táborozásairól, akcióiról készített mérleget nekünk — de úgy láttam, egy kis elégedettséggel önmaga számára is — **Bessenyei Zoltán,** a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának vezetője. Ugy tűnt, azért e gyors felsorolás, a címszavakban futó ismertetés, hogy mielőbb eljuthassunk ez évi terveikhez. Tegyünk hát mi is így; az 1968—69-es tanév gyorsmérlege:

Az NDK üzemeiben 220 hallgatónk dolgozott, az átlagos kereset 400 DM volt. A gyárak tőlük telhetően a legjobb kommunális ellátást biztosították. Problémák mégis bőségesen adódtak.

A bizottság rosszul választotta meg a nagyszámú részvevő vezetőjét. Elsőéves diákra ilyen feladatot bízni — maguk is tudják már — hiba volt.

Sem vezetői képességei, sem emberi tulajdonságai nem tették alkalmassá arra, hogy akár hallgatóinkkal, akár a gyár vezetőivel jó kapcsolatba kerüljön.

A sok vitát kiváltó fizetési egyenlőtlenségek és az egészségtelen munkahely kiküszöbölésére jövőre újabb üzemekkel veszik fel a kapcsolatot.

Legtöbben a Szovjetunió táboraiban Tarajgir, Majkain kőházainak, és a Brack melletti faházak építésében vettek részt. Ácsok és kőművesek munkáját végezték, egyszóval a munka nem volt könnyű. De 12 nap jókedvű pihenés követte az építkezés heteit, Moszkvában, Leningrádban, Alma-Atában.

Lengyelország, krakkói építkezésére 20-an indultak el. Letelt a „munkaidő" — útirány a főváros és a tenger volt.

Bulgária. Tizen dolgoztak konzervgyárban. Ellátogattak a Fekete-tengerhez és Szófiába is.

Az egyik cél tehát megvalósult — több százan olcsón jutottak ki külföldre. S ez egyetemi hallgatóknál nem elvetendő szempont. De vajon elég-e ennyi? Nem. — A bizottság tervei is erről tanúskodnak.

Az első próbálkozások idén az NDK-beli testvérintézménnyel, a Hochschule für Ökonomie-val sikert hoztak. 15 közgázos volt a meghívottjuk, fizetésük 700 DM volt három hétre. A német ifjúsági szervezet (FDJ) garantálta a jó együttműködést. A barátsági szerződés keretében jövőre már több hallgatót fogadnak az NDK tanintézetei.

Nemcsak fiatalok, hanem egyetemisták utaztatásáról lévén szó, nemzetközi kapcsolatainkat egysíkúnak, kereteit szűknek találhatjuk. A szocialista országok eltérő gazdasági mechanizmusainak és reformjainak izgalmas kérdései eddig még nem kerültek megvitatásra, a testvérországok hallgatói között.

Érdekes vállalkozás lesz tehát a TDK-dolgozatok több nyelvű cseréje és a tavaszi konferenciára már meghívott szovjet, bulgár, lengyel és csehszlovák diákok látogatása.

Első lépések ezek a szocialista közgazdasági egyetemek közös szervének létrehozására. Ez az indítvány is a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságától indult el. A tervezetet már ismertették az NDK-ban a jubileumra összegyűlt országok ifjúságának képviselőivel. A delegáció tevékenysége a publikációk cseréje egy fő témára koncentrálódik: a szocialista munkamegosztás elvi-gyakorlati perspektíváinak ismertetésére. Nemcsak a szakmai látókör bővülését, a nemzetközivé tágult szemléletmódot szerezhetik így meg a diákok, hanem szervezeti keretet nyernek a sport-, kulturális együttműködés megteremtéséért tett, de eddig sokszor megtorpanó igyekezete.

Ezek a tervek nemcsak szépek, hanem igen-igen hasznosak is. Mégsem úgy zárjuk ezt az ismertetést, ahogy sok sikert kívánva szokás, ehelyett inkább jó szervezést kívánunk. Mert a szervezés hiánya néha szép és jó tervek buktatója lesz, még itt a közgázon is.

Kékesi Katalin

Kerekasztal a TDK-ról: Mi legyen az alsóbb évfolyamokkal?

A „KÖZGAZDÁSZ" hasábjain elhangzott felhívástól — Tömpe István tollából — és a múlt számban megjelent hozzászólásoktól inditatva, Móczár József, a TDK egyetemi szervező bizottságának vezetője (népgazdaság tervezése tanszék) kezdeményezésére november 4-én kerekasztal-konferencián beszéltük meg az I—II. évfolyamosok tudományos diákköri munkájának problémáit. A gondolatot Sipos Béla, KISZ VB tanulmányi felelős már cikkében előzőleg is felvetette.

A konferencián a fentemlitetteken kívül Szabó Katalin tanársegéd (pg-tanszék), Márton Ferenc (üzemszerv. tanszék), Regőczi István, az I. évfolyam KISZ-titkára, Gál Zsuzsa, (I/15.), és az ipari kari tanulmányi felelős Kotogányi Ilona (III. évf.). Sajnos, a többi kar tanulmányi felelősei különböző okok miatt nem tudtak megjelenni.

A beszélgetést *Móczár József* nyitotta meg. Bevezetőjében kifejtette, hogy a kezdeményezéssel ugyan egyetért, de kérdés, mit értenek a cikkírók az első-, másodévesek TDK-munkáján, milyen formában szeretnék ezt megvalósítani. Kétségkívül a középiskolában kifejtett aktivitást az elsősöknél felszínen kell tartani. A probléma csak az, vajon elegendő-e az ilyen munkához az a képzettség, amit a középiskolából hoztak magukkal, vagy akár — másodévesek esetében — amit az I. évfolyamon tanultak?

Az ezt követő vitában az egyes vélemények erősen eltértek egymástól. *Regőczi István* elmondta, hogy

a tanszékek segítségén sok múlik, ugyanakkor már több oktató véleménye szerint is az I—II. évesek szakmai felkészültsége nem elegendő.

Sipos Béla kifejtette, hogy a TDK egy szakmai területen jelent többletet, tehát a szaktudás elengedhetetlen. Két területen pedig egyszerre nem lehet elmélyedni, tehát a szakszemináriumi munka és a TDK mintegy összefonódik. **A tanszékekkel való szorosabb kapcsolat, a gyakorlati munka, az irodalom kellő szintű feldolgozása, csupán III—IV. évfolyamon képzelhető el.** Az I—II. éven előkészítő munkát kellene folytatni. Ezen a módszertani alapokat sajátítanák el. A tavalyi I. évesekkel pl. a két éve végzett közgazdászok helyzetét mértük fel szép eredménnyel. Ezután *Gál Zsuzsa* szólt hozzá. Szerinte, ha ragaszkodnánk a régi kerethez, akkor az I. évfolyamon nem lehetne TDK-munkát folytatni. **Az „elő-TDK-t" úgy képzelné el, hogy magával a szakterülettel ismerkednének, például hogyan kell egy cikkhez hozzányúlni.** Ma még a termonológiával ismerkednek; ugyanakkor meg kell hogy ismerjék magát a közgazdaságtudományt.

Itt többen közbevetették, vajon van-e olyan szakcikk, amit egy első meg tud emészteni. *Szabó Katalin* szerint van. Hiszen a Tőkét is kiadják kötelező irodalomként. (Azért tegyük azt hozzá, hogy a diákok 50%-a nem érti meg kellően.) Mindig vannak azonban a közgazdaságtudományban olyan kérdések, amik már számukra is feldolgozhatók. Ezen túl nincs mindig arra sem idő, hogy a pg. szemináriumon felmerülő kérdéseket megvitassák. Ha van jelentkező, akkor, egy adott tematikában igen változatos igényeket lehet kielégíteni. (Pl. a tavalyi Jánossy-féle vita.) Ha egy I. éves korreferátumokat ír, és nem dolgozatot, azon sokat tanul, és vita-, valamint íráskészségre tesz szert, így már a II. félévben fordulhat oktatóhoz problémáival, mivel egy sokkal lehatároltabb érdeklődés alakulhatott ki bennük.

Móczár József közbevetette, hogy a régebben szokásos olvasókör (ahol a klasszikusok műveit olvasták és értelmezték) igen jó előtanulmány lehetne.

Kotogányi Ilona, ahhoz kapcsolódott, vajon van-e elég jelentkező. Szerinte, ha a kialakítandó szakkollégiumokban már 20—30 elsőst is javasolni lehetett, akkor már érdemes a kezdeményezést komolyan venni. A tanszékek jobban bevonhatnák az I. éveseket a kutatómunkába.

Ezután *Tömpe István* elmondta, hogy cikkét többen félreértették, szeretné ezt tisztázni. A TDK csak akkor lehet jó, ha kellő tradíciókkal rendelkezik. Ha I—II. évben nincs, akkor III—IV. évben hogyan várjuk el, hogy a hallgatók ambíciója hirtelen előbújik és jó dolgozatokkal jelennek meg. Persze, 3 tehetséges alsó évfolyamosnak szükségtelen külön TDK-t szervezni. Ugyanakkor jó lenne, ha a jelenlegi „klasszikus" forma mellett egy másikat is létrehoznánk. (Pl. a gazdaságtörténet tanszék kezdeményezése). Formáját tekintve, már az I. év II. félévétől lehetségesnek tartja, hogy a fakultatív szemináriumok vezetőinek irányításával kis alkotóközösségeket hoznánk létre, amelyek különböző kapcsolódó témákat dolgoznának fel. Ez a fakultatív szeminárium munkája mellett egy annál hatékonyabb, és főleg eredményében megfoghatóbb munka lenne.

II. éven a csoportok a szaktanszékekhez kapcsolódnának oly módon, hogy hasonló érdeklődésűek egy-egy megbeszélt témát dolgoznának fel tanári segítséggel.

Szabó Katalin kifejtette, hogy sok a hivatalos tanszéki forma. Kérdés, mi a különbség ez és a TDK között? A TDK öntevékeny csoport. Lényege az, hogy a diákkollektíva önállóan kezdeményez. A fakultatív szeminárium tematikáját a tanszék határozza meg. A diákkörben a hallgatók közös megbeszélés alapján alakítják ki a témát, tehát nagyobb dinamizmusra van lehetőség. Nagy szerepet kap a szervezés és az öntevékenység. Az I. évnél szükségtelen nagyobb írásos anyagokat várni, hanem a későbbi munkához az eszköztárat kell elsajátítaniuk.

A vita végén a következő állásfoglalás született.

1 Az I., II. évfolyamnál nem lehetséges olyan munkát elvárni, mint III—IV. éven.

2 A mozgalom — oktatói támogatás nélkül — kudarcra van ítélve.

3 A lehetséges formák: a.) olvasó- és vitakörök első éven (klasszikus irodalom; mai „problematikus művek), b.) bekapcsolódás az egyetemi külső munkába (pl. egyetem a fővárosért), c.) tanszéki munkákba való bekapcsolódás (munkacsoportok tanszékoktatók mellett, pl. könyvtári munka; számítás- és fordítási munkák végzése).

4 Az I—II. év TDK-mozgalma arra hivatott, hogy mindazon módszertani ismeretek elsajátításában segítséget nyújtson, amelyre a felsőbb évfolyamokban végzendő tudományos munkához szükség van.

Kazár Péter

Csatlakozunk

a nemzetközi szak III. évfolyam alapszervezet felhívásához, melyet a Lenin-évforduló alkalmából tettek. Szemináriumok szervezésével kívánjuk szélesíteni a centenárium tiszteletére kialakuló mozgalmat. Ezeken a szemináriumokon hallgatóink megismerik és megvitatják Lenin tanításának a mai életre is aktuális gazdasági-politikai hatását. A lenini tanítás megbízható eszme azösszess forradalmi erők számára, amelyek arra hivatottak, hogy megvalósítsák a világ ujjáformálását a kommunista elvek alapján.

A külkereskedelmi szak II. évf. 2. alapszervezete.

★

Örömmel hallottuk, hogy számos alapszerv csatlakozott a III. évfolyam nemzetközi szak felhívásához, hogy szemináriumokkal emlékezzünk meg Lenin születésének 100. évfordulójáról. A nemzetközi szak III. évfolyama november 21-én, délután 3-kor tartja Lenin-szemináriumát. Témája Lenin: Az ifjúsági szövetségek feladatairól szóló beszéde lesz.

Szaktitkárt hová, avagy szaktitkárt, de minek?

Főnököm a Kincses megbízott azzal, hogy kapjak tollvégre egy szaktitkárt. Íme, a háromhetes „safari" eredménye.

Ipar szak III. évfolyam.

Szaktitkár nincs. Azaz, *Szemes Árpád és Csunderlik Ferenc* együtt.

A szak jelenleg két alapszervből áll, melyeket a titkárok összehangoló munkája köt össze. Működési területük a kar által szervezett megmozdulásokon való részvételben és néha közös politikai vitakörök rendezésében merül ki. Szakmai téren semmit sem mutatnak fel.

— *Tekintve, hogy kimondott ipar tanszék nincsen, nem lenne-e szükség szaktitkárra, aki e téren kapcsolatot tartana az egyes szaktanszékekkel?*

— Nem kell — mondják ketten kórusban.

Hogy e szakon ne legyenek speciális problémák, avagy azok megoldására elég az alapszervi titkár — lehetetlenül hangzik, de leírom.

Külkereskedelmi szak.

Végre egy szaktitkárt faggathatok.

— Megbizatásom jövőre jár le. Idestova több mint egy éve vagyok szaktitkár és remélem, valahol nyoma is látszik a munkámnak. — E mondatokkal summázta eddigi működését *Bíró Péter*,

— *Öt alapszerv és kb. 200 fő tartozik hozzád. Hogyan tudtad a különböző évfolyamokon végzett munkát összefogni?*

— Igyekszem mindenben segítségükre lenni, informálni őket.

— *Mit jelent az, hogy mindenben? Szerinted mi a szaktitkár feladata?*

— A szakvezetőségnek két fő területen kell működnie. 1. Elsősorban szakmai feladadatok terén. Itt ugyanis olyan problémák adódnak, amelyek megoldására az alapszerv kicsi, nem tud egyedül megbírkózni vele, a karon belül pedig specifikus kérdést jelentenek — tehát csak a szakot érinti. 2. Az operatív feladatok megoldását tartom a szaktitkár második tevékenységi körének. Ez alatt azt értem, hogy segítséget kell nyújtanunk a vidéki fizikai dolgozók gyermekeinek; a vietnami vasárnapok szervezésében — függetlenül attól, hogy e kezdeményezés alapszervtől vagy karról indult ki.

— *A szaktitkári feladatok meghatározása nagyon frappáns, azonban nem teljes. Mindjárt itt van az első, de hogyan megy végbe ez a gyakorlatban?*

— Elsőként a szakmai tennivalókat említettem. Pár megtett lépést sorolok csak fel. Például a II. évesek számára a hiányzó valószínűségszámítás jegyzetek beszerzését. A szaktanszékkel is jó kapcsolatot alakítottunk ki, így a tananyag vitájára is meghívtak bennünket, s nem egy észrevételünket figyelembe is vették a döntéseiknél. Azokkal a külker vállalatokkal is érintkezésbe léptünk, ahová a harmadévesek rendszeresen átjárnak, hogy megismerkedjenek az ott folyó munkával. Hasonló célból állunk kapcsolatban az MTESZ-szel is. Munkánk kiterjed a külkerre pályázó elsősök pártfogására is.

Mindent, ami erőnkből telik.

Mint említettem, nemcsak szakmai feladatokat tűztünk ki célul. Más téren is növelni kívánjuk az aktivitást, így a nyelvi körben és a TDK-án való részvételt. Mindent megtettünk annak érdekében, hogy a másodéveseknél beszámítson az átlagba a második nyelv jegye is. A tanszéken és a tanulmányi osztályon múlik ennek elbírálása. Sajnos, több nem futja erőnkből.

Nemzetközi szak.

Itt volt egyszer egy szaktitkár. Ma nincs. Van helyette egy határozat, amely szerint többet nem is lesz.

A két évfolyam véget nem érő gyűlésén úgy tűnik, jogosan vetődött fel a szaktitkári funkció létjogosulatlansága. Ha Bíró Péter fenti definíciójára támaszkodunk, a szaktitkár működésének megkérdőjelezése valóban helyesnek látszik.

Mindkét szaknak van ugyanis bázisa, támaszkodhat szakmai téren saját tanszékére. Ügyes összekötő révén, — ahogy ezt a külkeren láttuk — ez a kapcsolat az alapszervek és a tanszékek között sokoldalúvá és eredményessé fejlődhet.

Az eddigi példákon végigtekintve furcsa, hogy éppen a saját tanszékkel nem rendelkező iparszaknak nincsen szaktitkára. A két évfolyamból álló nemzetközi szakon pedig a társadalmi munka összehangolása vár még megoldásra.

A második, de egy harmadik aspektusból vetődik fel; ez pedig a nemzetközi szak képviselete a kari vezetőségben, illetve tanácsban.

E téma körül kialakult viták és beszélgetések során egy dolog tisztázódott. A szaktitkári funkcióról, feladatokról vallott nézetek nem egységesek az egyes karok között sem. Az elvek itt ugyanis nem általánosak, mert bizonyos mértékben (kedvező, vagy kedvezőtlen véletlen egybeesése folytán) személyhez kötődnek. De az erről kialakult vitáról egy legközelebbi beszámolóban.

CSISZÉR ÁGNES

Az elsőévesek KISZ-vezetőségi ülése után

Az első évfolyam vezetősége rövid idővel megválasztása után megvitatta és kidolgozta az évfolyam szervezeti felépítését, működési mechanizmusát. A vezetőség által elfogadott javaslat az egyetemi KISZ vb elé kerül megvitatásra.

A főbb pontok a következők:

Továbbra is fennmarad az instruktorrendszer, mivel ez nagyban hozzájárul a beindulás nehézségeinek leküzdéséhez.

A választások időpontja a vezetőség álláspontja szerint megfelelő. A következő évben viszont egy-egy alapszervezetet nem 3, hanem 5 delegált képviselne a küldöttértekezleten: a három alapszervi tisztségviselő, rajtuk kívül még két küldött, akik szintén szavazati joggal rendelkeznek és az évfolyam-vezetőségbe beválaszthatók.

Vitát okozott a vezetőség és a titkári értekezlet viszonyának problémája. A titkári értekezleten a vezetőség tagjai és a csoporttitkárok vesznek részt. Javaslat hangzott el olyan jellegű felépítésre, hogy a titkári értekezlet hozzon döntéseket, és a vezetőség ennek végrehajtójaként járjon el. Ebbe beletartoztak volna olyan jellegű döntések is, amelyek nem az évfolyam egészét érintik.

A fenti javaslat értelmében, ha a vezetőség nem felel meg a titkári értekezletnek, illetve nem következetesen hajtja végre annak döntéseit, akkor a vezetőségi tagokat a titkári értekezlet felelősségre vonhatná.

A vezetőség a tagok többsége véleményének megfelelően nem értett egyet a fenti, csupán néhány fő elképzeléseit képviselő javaslattal.

AZ ÉRVEK A KÖVETKEZŐK:

A KISZ Szervezeti Szabályzata értelmében, a vezetőséget csak az őt megválasztó szerv, vagyis a küldöttértekezlet — mely összehívható, ha tagjainak 2/3-ad része javasolja ezt — vonhatja felelősségre és hívhatja vissza.

Az évfolyamvezetőség a küldöttértekezletnek tartozik felelősséggel. Ennélfogva nem lehet alárendelni a titkári értekezletnek, hiszen ott a küldöttértekezlet tagjainak csak egy része — kisebb része — van jelen.

Az előbb említettek figyelembevétele mellett a vezetőség nagymértékben kíván támaszkodni a titkári értekezlet munkájára, amelyet szükség szerint, de legalább havonként kell összehívnia.

A titkári értekezlet informatív és tanácsadó szerv, amelyen mindenféle probléma megvitatásra kerül. Egész évfolyamot érintő, fontos határozatok meghozatala előtt, a vezetőségnek meg kell hallgatnia a titkári értekezlet véleményét, és ennek mérlegelése után dönteni.

Itt jegyzem meg, hogy a három karon — nem az elsőéveseknél — a vezetőség mellett egyáltalán nem működik más szerv, még tanácsadói minőségben sem.

A vezetőségi ülésen a továbbiakban a munkaterv megbeszélésének időpontját határozták meg és egyéb ügyekről volt szó.

— simor —

A talált tárgyak osztályán

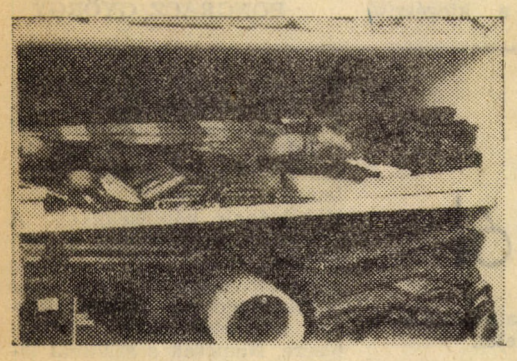

„Ismerik önök Szabó Ilonkát? Nem csongorádi, budapesti kislány ő." Hagyjuk e sokakáltal joggal megbírált sláger szavait, s nézzük meg, hogyan néz ki a valóságban a talált tárgyak osztálya. Térjünk be egyetemünk földszintjén található szobák egyikébe, *Farkas István* gondnokhoz. E helyen találhatóak az egyetemünkön elvesztett tárgyak. Változatos lista alakul ki, az emberi feledékenység megannyi bizonyítékaként. *Esernyők, orkánok, karkötő, aranygyűrű, kesztyű, Valószínűség példatár, füzetek, villamosbérletek stb.* Az elhagyott tárgyak listáját az orkánok vezetik, különösen az őszi napokban növekszik meg a számuk. Most éppen egy sötétbarna orkán vár gazdájára, aki hamarosan meg is érkezik.

Farkas elvtárs először meggyőződik, valóban a tulajdonossal áll-e szemben, majd átadja neki. Reméljük, nem a legközelebbi viszontlátásig. Néha Farkas elvtárs felcsap nyomozónak. II. emelet 255-ben kedden fél hat és hét között találták egy fekete esernyőt. Egy pillantás a nagy órarendre, ebben az időpontban itt levelező mérnök-közgazdászok tartózkodtak. A tulajdonos csak közülük kerülhet ki. Az elveszett tárgyakról szabályos nyilvántartást vezetnek, s a lista állandó változásban van. Elvesztett, s gazdájához visszajuttatott holmik váltják egymást a nagyszekrényben. Ez év szeptemberében 736 Ft-ot hagyott el gazdája. A pénztárcát *Gajdos Ilonka, Baracsi Ágnes* IV. tanári „A" szakos hallgatók találták meg. A feledékeny tulajdonos Kun Ágnes volt.

Egy pillantás a sarokba, szeptember 11-én elvesztett, tasakban levő orkánkabát vár hűtlen gazdájára. Egy hónapja már, hogy itt szomorkodik, de senki nem jelentkezik érte. *Kicsit furcsa, hogy 600 Ft. értékű holmit valaki egyszerűen csak a sorsára hagy. Vajon vett már azóta új orkánt magának? S merre vannak az elvesztett tárgyak lelőhelyei? Zsibongó, ablakok kilincsei, s az ebédlő. Vizsgaidőszakban a folyosón letett táskákat felejtik ott gazdáik.* Becsukjuk a talált tárgyak osztályát, a szekrényt úgyszintén.

Végezetül egy felhívás: *Szabó Pál*, aki 1950-ben született Viszneken, KISZ-könyvét, *Némethi Miklós* autóbuszbérletét itt megtalálja stb. Ne folytassuk a sort, nagyon hosszú lenne.

Csak még annyit, vigyázzunk jobban a holminkra! Ha ez megvalósul, én nem írok többet erről a témáról. De hol hagytam a táskámat? Ismerik Önök

Késedi Ferencet?...

— ...és orvosi igazolást hozott?...

Egy nagy lehetőség:

a szakkollégium

Egyetemünk hallgatói és oktatói különböző fórumokon már találkozhattak az egyetem tervezett szakkollégiumára vonatkozó elképzelésekkel. Miután nagyigényű, sokoldalú vállalkozásról van szó, gondos körültekintéssel végzett, alapos előkészítő munkára volt szükség, amíg az ügy megérett arra, hogy részleteit felelősséggel a széles nyilvánosság elé tárjuk. Több hónapos előkészítés, sok vélemény meghallgatása és megvitatása után most már rendelkezünk egy olyan tervezettel, amely alapot nyújt a megvalósulás konkrét feltételeit, körülményeit meghatározó széles körű véleménycserék számára.

Mivel a Közgazdász hasábjain a téma még érdemben nem szerepelt, szükségesnek látszik röviden ismertetni a tervezet lényegét.

A szakkollégium célja az, hogy az egyetem kiváló hallgatói számára lehetőséget biztosítson az egyetemi oktatáson túlmenő képzettség, elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére már az egyetemi évek alatt.

Évfolyamonként 20—25 bentlakó hallgató jelentkezését tudjuk elfogadni, emellett lehetőséget biztosítunk budapestiek egyébként azonos jogú, de nem bentlakó tagságára. Felvételre jelentkezhet az egyetem bármely hallgatója, aki a megállapított minimális (3,0 körül tervezett) tanulmányi szintet elérte, és más, nem számszerűsíthető, de konkrétan meghatározott feltételeknek megfelel.

A szakkollégium tagjainak kiválasztásában az oktatókból és hallgatókból álló felvételi bizottság a legnagyobb körültekintéssel fog eljárni, hogy a felvett hallgatók különböző szempontok szerinti rétegződése megfeleljen a kívánatos arányoknak.

Nyilvánvaló célszerűségi szempontok (oktatási reform, a folyamatosság követelménye) következtében a folyó félév végén a jelenlegi második évfolyam hallgatóiból alakul meg a szakkollégium, a továbbiakban pedig minden tanév végén a mindenkori első évesekkel bővül.

A szakkollégiumban folyó munkát úgy kívánjuk megszervezni, hogy a célkitűzéseket a hallgatók minél nagyobb önállósággal valósítsák meg, szem előtt tartjuk a túlterhelés elkerülését. Kezdetben az ismeretek szélesebb körű megalapozására törekszünk, a felsőbb éves hallgatók pedig — közös megegyezés alapján — egy-egy oktató mellé lesznek beosztva, akik bevonják őket saját tudományos és gyakorlati munkájukba, személyre szóló munkaterv alapján segítve sokoldalú fejlődésüket. A kollégium tagjainak társadalmi, politikai, kulturális téren való fejlődését szinte alapvető célkitűzésnek tekinthetjük. A tényleges és tartalmas aktivitás kifejtésére lehetőséget adunk, de ez egyúttal kötelessége is lesz a kollégium tagjainak. A szakkollégium a Veres Pálné utcában lesz elhelyezve, ahol biztosítani fogjuk a magas szintű munkához szükséges feltételeket.

Ezen a helyen nincs mód arra, hogy a tervezetet részletesen ismertessem. A szabályzat tervezete mindenki számára hozzáférhető. A szakkollégium szervezésével a rektor elvtárs engem bízott meg, munkámat másodévesekből álló szervező bizottság segti. A Veres Pálné utcában vagyunk elérhetőek, az érdeklődőknek szívesen állunk rendelkezésére.

Rövid időn belül — az egyetem vezetőinek részvételével — nyilvános vitát rendezünk, ahol mindenki véleményét szívesen meghallgatjuk, kérdéseire, problémáira igyekszünk választ adni.

A szervezés további menetéről a Közgazdászban és más fórumokon folyamatosan tájékoztatást adunk, és megfelelő időben közöljük a jelentkezés időpontját és konkrét körülményeit is.

Bízunk benne, hogy mind az oktatói kar, mind a hallgatóság meglátja azokat a lehetőségeket, amelyek a tervekben rejlenek. Mint minden kezdeményezés, ez is magában hordja a kezdet nehézségeit, számos elvi és gyakorlati kérdés vár még tisztázásra. Aligha vitatható azonban, hogy a gondolat maga egy rendkívüli jelentőségű továbblépés lehetőségét hordozza a kommunista szakemberképzés fejlesztésének útján.

A szakkollégium jelentőségét méltatva véleményem szerint

két döntő motívumot kell kiemelni. Az egyik: az a terv, hogy minden hallgató a kollégiumba való belépésétől egész egyetemi pályafutása tartamára egyéni munkatervvel rendelkezik,

egyéniségére szabott feladatokat old meg, egyénileg foglalkozik vele egy olyan oktató, akit ő maga kérhet fel erre. Természetes, hogy az önálló elképzelések előtérbe helyezésével együtt a hallgatóknak megfelelő segítséget is kell kapniuk a munkaterv összeállításához, koncepciójuk kialakításához — ezt a segítséget meg is fogják kapni. A szakkollégium létrehozásának más irányú, de hasonlóképpen nagy jelentőségű eredménye lehet elképzeléseink szerint

egy olyan kollektíva kialakítása, amely a legjobb kollégiumi hagyományok folytatójaként, minden vonatkozásban az egész egyetemi ifjúság mozgósító, mozgató erejévé válhat.

A kollégium sikeres működésének egyik alapvető feltétele, hogy tagjai ne szakadjanak le az egyetemi ifjúság egészétől, és egy belső, pozitív erő szerepét játsszák. Részletesebb terveink közt szerepelnek olyan kezdeményezések, amelyek magukban hordják ennek lehetőségét.

Az előzetes beszélgetések, viták során aggályok is felmerültek a szakkollégiummal kapcsolatban. Meg kell mondanom, hogy ezek többsége a megvalósulás konkrét formáihoz kapcsolódik, az alapelvek és a fő célkitűzések általában helyeslésre találtak. A formák még alakulnak, és — nyilvánvalóan — még a kollégium létrehozatala után is állandóan fejlődni fognak. Az aggodalmaskodókat igyekeztünk és igyekszünk meggyőzni; egy alapvetően pozitív, sőt, véleményem szerint kiemelkedő jelentőségű kezdeményezés ez, amelynek árnyoldalait igyekszünk megszüntetni, illetve a minimumra csökkenteni.

Minden törekvésünk sikere jórészt azon múlik, sikerül-e az érdeklődést felkelteni a szakkollégium iránt. És a kedvet nem alapvetően a külső körülmények ígéretével kívánjuk felébreszteni (azzal együtt, hogy a tárgyi feltételek területén is igyekszünk az optimumot nyújtani), hanem a hallgatóság öntudatára, szemléletének fejlettségére számítva azt reméljük, hogy a tartalmi vonatkozások ragadják meg a figyelmüket. Meg vagyok győződve arról, hogy ez esetben komoly versengés fog kialakulni a szakkollégiumba való bejutásért, és rangos eredmény lesz a tagság megszerzése.

dr. Chikán Attila

SZEMEK

Reiff Éva felvétele

Csúcshegy '69

Az I. évfolyam titkári értekezlete október 30—31-én Csúcshegyen tárgyalta meg az elsősök problémáit, a soron levő feladatokat.

A munkaértekezletet *Regőczi István*, az I. évfolyam KISZ-titkára nyitotta meg, a politikai és tanulmányi téren megoldandó feladatok ismertetésével.

Politikai téren igen fontos a tanulócsoportok felkészítésének emelése, a csoportszintű politikai munka fejlesztése. Az I. évfolyam vezetősége az év során több alkalommal neves politikusokat is meghív politikai tájékoztatók megtartására. Fontos az évfolyam részvétele a pozitív műsorokban is.

Tanulmányi téren a legfontosabb feladat, a vizsgára való jó felkészülés elősegítése, az egyes csoportok problémáinak felmérésén és az illetékes tanszékek felé való közvetítésén keresztül. Elsősorban a kiemelt tárgyak (matematika, politikai gazdaságtan, filozófia) tanszék vezetőivel ismertetik az elsős csoportok képviselői a felmerülő problémákat, s informálódnak a vizsgakövetelményekről is, (matematikából már megtartották a konzultációt, eredményesen).

Ezenkívül a csoportok KISZ vezetői *Gondi* elvtárssal, a dékánnal, a szemináriumvezetőkkel és a nevelőtanárokkal is megtárgyalják a csoportok tanulmányi helyzetét. November végén évfolyamgyűlésre kerül sor, ahol a dékán ismerteti e megbeszélések tapasztalatait.

Az I. évfolyam titkára szólt még az alternatív bevezető kollégiummal kapcsolatos problémákról is. A hozzászólók is hangsúlyozták: érdekesebb, színesebb, összehangoltabb előadásokra lenne szükség e tárgyból.

Regőczi István ezután ismertette a vezetőség véleményét az alapszervi munkatervekről, majd megemlített néhány alapszervi javaslatot, melyek évfolyamszinten is megvalósíthatók (szaktárgyi vetélkedők, találkozó külföldi I. éves hallgatókkal, rongyosbál stb).

Szó esett a társadalmi munkavégzésről, s arról, milyen akciókat támogasson a keresett összeggel az I. évfolyam.

Az első nap délutánján *dr. Gandi József dékán* tartott tájékoztatót tanulmányi és mozgalmi kérdésekről. Elmondotta, hogy

az öthetes vizsgaidőszakot csak azok tudják majd jól „venni", akik most, évközben is rendszeresen tanulnak. Elsősorban a szemináriumos tárgyakra való koncentrálásra hívta fel a figyelmet, de fontos a többi tárgy anyagának legalább egyszeri évközi elolvasása is.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az elsősök általában rendesen tanulnak. Azonban sokan elhanyagolják a leglényegesebb problémák pontos megtanulását, mások viszont a lényeges és lényegtelen részek szétválasztásával állnak hadilábon. Mindkét hiba „kellemetlenségekhez" vezet vizsgán.

A kiemelt tárgyakból elért eredmények a szakosodásnál külön is számítanak az összátlagon kívül.

Az alternatív bevezető kollégiumról szólva Gondi elvtárs elmondta, hogy a vizsgakérdéseket az előadásokon felvett magnószalagokról állítják össze, az általános közgazdasági tájékozottság követelményének figyelembevételével.

A KISZ-munkával kapcsolatban a dékán felhívta a figyelmet az egyetemünkön, főként a demokratizmussal kapcsolatban jelentkező egyes helytelen nézetekre, és az ezek elleni harc fontosságára, majd válaszolt a titkárok kérdéseire.

Ezt követően a csoporttitkárok számoltak be *az instruktorok munkájával kapcsolatos tapasztalatokról*, igazolván az instruktorrendszer helyességét. A legtöbb instruktor lelkiismeretesen végezte munkáját, a választásokig, de fontos, hogy — bár megváltozott szereppel — a választások után is támogassa e hálózat az elsősöket.

Október 31-én délelőtt a tanszékek elé terjesztendő *tanulmányi kérdések* megvitatására került sor.

Érdekes vita bontakozott ki a szemináriumok — elsősorban a matematika-szeminárium — szerepéről. Többen kifogásolták, hogy matematikából kevés a példamegoldás a szemináriumokon, s több szemináriumvezető az előző napi előadás anyagát már a másnapi szemináriumon kérdezi. Voltak, akik szerint növelni kellene a matematika szemináriumok számát, mások a hatékonyság növelésében látják a munka javításának útját.

Szó esett a „nulladik évfolyam", a Kalocsán katonáskodók tanulmányi segítéséről is. A matematika-konzultációknak jobban kellene orientálódniuk az I. éves anyag irányába, oroszból pedig az alapoknál kell kezdeni — ez volt a vélemény.

Délelőtt meglátogatta az értekezletet *Szántai Kálmán*, egyetemünk pb-titkára, *dr. Benedeczki Jánosné* agit.-prop. titkára, *Simon Pál* KISZ vb-titkár, *Chikán Attila* tanársegéd, a szakkolégiumi felelős.

Először Chikán Attila ismertette a szakkollégiummal kapcsolatos elképzeléseket, s válaszolt a felmerülő kérdésekre, ezt követően Simon Pál szólt az évfolyam szociális segélyalapja növelésének lehetőségeiről, majd Szántai elvtárs köszöntötte az értekezletet, sok sikert kívánva a feladatok megoldásához.

Kurtán Lajos

Két vidám nap, avagy a Makarenkósok sem tejpártiak

Hasznos és jó kezdeményezés valósult meg. A Makarenkó úti kollégium elsős lakói, valamint a tanárszakosok diákbizottsága kirándulást szervezett a lakóközösség vezetői számára. A cél az volt, hogy az elsős DB tagjai és a szobavezetők jobban megismerjék egymást és ezzel biztosítsák a jövőben a megfelelő együttműködést. A kétnapos autóbusz-kirándulás — melyen a mintegy harminc diákon kívül résztvettek dr. Bethlendi László és Tóth András igazgatók — maradéktalanul igazolta a várakozást. Ez nem kis mértékben a program kötetlenségének köszönhető.

Vasárnap reggel indult a busz az egyetem elől, a déli órákban már Pécsett ebédeltünk. Ezután városnézés következett, majd a Tettyére mentünk fel. A késő délutáni órákban a belváros utcáin kószáltunk, este pedig legtöbben szórakozni indultak.

A hétfői nap jól kezdődött. Társaságunk egyik csinos hölgytagja „drága Ödönke, milyen szép vagy ma!" felkiáltással üdvözölt, aminek következtében fellépő nevetőgörcsön nagy nehezen, de úrrá lettem. Betelepedtünk a buszba, óvatosan kikerülve a tegnap otthagyott szemétbuckákat. Miután magunkba süllyedtünk, furcsa zajra lettem figyelmes. Valaki kitakarított, a tettes egy tanárszakos lány volt, Éva nevezetű, akár ősanyánk.

Siklós volt első állomásunk. A vár megtekintése után indultunk Harkányra, ahol a fürdőben lemostuk az út porát, egyben nyavalyáinkat is kúrálhattuk. Itt mindenhol rendkívül ragaszkodnak a hétfői zárvatartáshoz — panaszolta egyik útitársam. Még az a bizonyos kis zöld házikó is szünnapot tart.

Szerencsére volt kivétel ez alól: a helyiség presszója, ahol is vermuttal edzettem magam a további utazásra. Ugyanis visszamentünk Pécsre, ahol a „nap fénypontja" következett. A pécsi püspökségnek az állami gazdaság által bérelt borpincéjét látogattuk meg. Kóstolgattuk a fehér és vörös borokat, végezetül — vagy végzetül — mustot ittunk. A hangulat természetesen osztályon felüli volt. Ezért „kár", hogy nem volt ott egy tv-kamera sem, így a „Röpülj páva..." műsort nem tudtuk népdalbemutatónkkal bővíteni. Vérbeli „újságíróhoz" méltóan szorgalmasan jegyezgettem, talán ezzel jó is lett volna beszámolóm, de sajnos az etruszkon kívül ezt az írást sem sikerült megfejtenem.

Miután szerényen ott is előljártam (már mint a borkóstolásban) elég kábultan támolyogtam fel a buszhoz. Elindultunk vissza Pestre, közben két „szesztestvér" „Ki áll meg a lábán?" vetélkedőt rendezett, ami döntetlenre végződött. (Mindketten lehuppantunk az ülésre. Az esti órákban már itthon voltunk.)

Koch Ödön

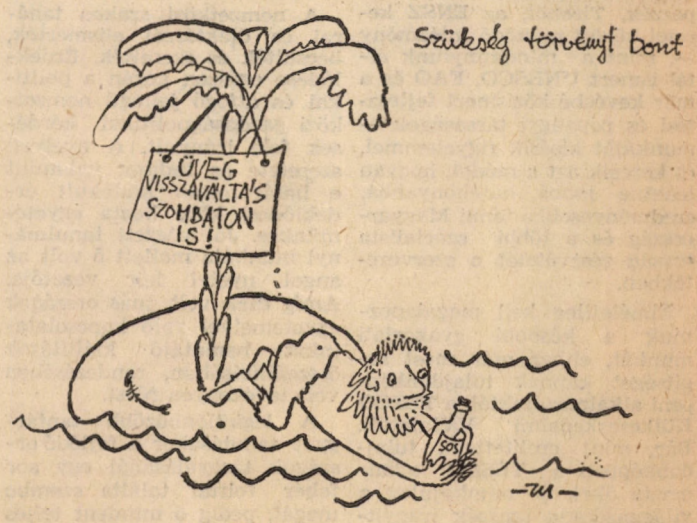

Diákszeminárium a vállalati belső mechanizmusról

Október 22-én az egyetem KISZ-bizottsága a Budapesti KISZ Bizottság felkérésére, a közgazdasági és műszaki főiskolák részvételével megrendezte a vállalati belső mechanizmus diákszemináriumot. Ezzel kapcsolatban kerestük meg *Sipos Bélát*, a KISZ VB tanulmányi felelősét, tájékoztasson bennünket a diákszeminárium létrejöttének körülményeiről és céljairól.

— A diákszeminárium megrendezésében kettős célkitűzés vezetett bennünket. Egyrészt az, hogy a hallgatóság megismerkedjen a vállalati belső mechanizmus problémáinak néhány időszerű vonatkozásával, másrészt azt szeretnénk, ha egyetemünk minél több diákja a TDK-munka keretében kutatásokat végezne e téma egyes részterületein. Már eddig is több hallgató kapcsolódott be ebbe a munkába. Így például az ipari üzemszervezés tanszék oktatóinak irányítása mellett nyolc IV. éves ipar szakos hallgató készít TDK-dolgozatot.

— *Milyen témákkal foglalkoztak a referátumok?*

— Két átfogó előadás hangzott el, amelyek a vállalati mechanizmus két legfontosabb területével foglalkoztak. *Roóz József:* A tervezési és kereskedelmi funkciók helyzete iparvállalatoknál és *Sipos Béla:* A termelőegységek irányítási rendszerének problémái a gépipari vállalatoknál címen tartottak előadást. *Dr. Mundruczó Györgyné (Csősz Margit)* a VBKM tervezési rendszere címen tartott korreferátumot.

Az első előadásban *Roóz József*, az ipari üzemszervezési tanszék tanársegédje arról beszélt, hogy a középtávú tervezésben ma még meglevő bizonytalanságok több tényezőre vezethetők vissza. Ilyen a piaci információ labilitása, mivel vállalatainknál még nem fejlődött ki a piackutatás, az átfogó marketing tevékenység. Bizonytalanok a vállalatok a szabályozó rendszer 1970. évi várható módosításai miatt is, hiszen nem ismerik a gazdasági környezet várható változásainak irányát, így az 1970. utáni fejlesztési célkitűzések megalapozatlanná válhatnak. A távlati tervezés korszerű módszerei sem alakultak ki, ezek a kísérlet stádiumában vannak. A kereskedelmi funkciók területén megállapítható, hogy a vállalatok a reformra úgy készültek fel, hogy a középpontban az értékesítés fejlesztése áll. A felmérés során kiderült, hogy az eladást megelőző funkciók között növekvő súlylyal szerepel a piackutatás. Az eladást követő szolgáltatások közül elsősorban az üzembeállítást, betanítást, szervizszolgáltatást és a pótalkatrész-ellátást érdemes megemlíteni. Iparvállalatainknál e területen előrelépés tapasztalható. A kereskedelmi apparátus elemzésénél megfigyelhető az az ellentmondás, hogy míg az iparvállalatok értékesítési apparátusa 25%-kal nőtt, addig az anyagbeszerzés területén a létszámnövekedés csupán 5%-os. Ennek alapján látható, hogy a kereskedelmi funkció belső arányai kedvezőtlenül alakultak, hiszen a vállalatok nemcsak értékesítéssel, hanem beszerzéssel is foglalkoznak. Az értékesítési apparátus ilyen mértékű felduzzasztása megalapozatlannak tűnik, márcsak azért is, mert az elmúlt években ilyen létszámú marketing szakembert nem képeztek ki.

A második előadásban *Sipos Béla*, az üzemszervezési tanszék tudományos munkatársa arról szólt, hogy a termelőegységek irányítási rendszerével szemben támasztott követelmény kettős. Egyrészt biztosítania kellene a vállalati szintű célkitűzések megvalósítását a termelőegységeknél, másrészt tág teret kell nyitnia a termelőegységek kezdeményező készségének kibontakozásához, a termelés belső tartalékainak feltárása érdekében. A gazdasági mechanizmus jogszabályai a vállalati önállóság kritériumait határozták meg. A vállalaton belüli termelőegységek önállósága csak a vállalati önállóságból vezethető le. Az ipari átszervezés (1959—1964-ig) időszakában a belső önállóság kérdését egyoldalúan értelmezték, erőteljesen előtérbe került az adminisztratív oldal. A nemzetközi szakirodalomban is ilyen nézetekkel találkozunk, például *Gajda* és *Kopersky* lengyel közgazdászok álláspontja szerint a termelőegységek legnagyobb fokú önállósága az önálló mérlegkészítésben jut kifejezésre. Nyilvánvaló, hogy a mérlegkészítés és egyéb adminisztratív formák csak eszközei a vállalaton belüli termelőegységek irányítási rendszerének.

A gazdasági irányítás reformja a belső önállóság kérdését újra előtérbe állította. Véleményünk szerint, a belső önállóság komplex rendszert alkot, amelynek legfontosabb összetevői a következők: a) hatáskörök decentralizációja és a hatáskköröknek megfelelő felelősség, b) az igazgatási funkciók decentralizációja és a funkciók ellátásához szükséges apparátus biztosítása, c) a termelőegységek gazdasági eredményeinek értékelési módja és érdekeltségi rendszere, d) belső információs rendszer.

Az előadó ismertette a belső önállóság komplex rendszerének bonyolult kölcsönhatásait, és kísérletet tett a termelőegységek irányítási rendszere kibernetikai modelljének megalkotására.

Részletesen foglalkozott a hatáskörök és az igazgatási folyamatok decentralizációjával. Megállapítható, hogy a vállalatok, különösen a műszaki fejlesztési, a létszám- és bérgazdálkodási hatáskröket a kívánt mértéknél jobban centralizálják. Az igazgatási funkció területén a vidékre telepített termelőegységek az átlagosnál kevésbé vannak ellátva funkcióval és apparátussal, ugyanakkor az összevonással keletkezett termelőegységek az átlagosnál nagyobb önállósággal rendelkeznek.

Dr. Marosi Miklós, egyetemi docens, a diákszeminárium vitavezetője, az előadások elhangzása után összefoglalta a vállalati belső mechanizmus továbbfejlesztésének fontosabb problémáit.

— kazár —

FÖLDSZINT 31

Egyetemünk kulturális életének egyik motorja a közönségszervezés. Három munkatársát: *Szirmai Katalint, Bognár Ilonát és Bejczi Istvánt* megkérdeztem munkájukról.

Az idén milyen körülmények között kezdhettetek a szervezéshez?

— A tavalyi gárdánkból csak négy-öt ember van jelenleg is nálunk. Aggodalomra azonban nem lehetett okunk. Az elsőévesek közül csaknem százan jelentkeztek „hozzánk", amikor az első héten választhattak a kulturális munkák közül. Találomra kiválasztottunk húszat és meghívtuk őket egy megbeszélésre. Valamivel többen jöttek el tíznél. Jó néhányuk azóta is eljár a kitűzött időpontokban ügyeletet tartani. Sajnos, még nem elég önállóak, pedig félévtől egyedül kell intézniük mindent. Ezt a munkát nem lehet csak az esetleges igyenjegyekért végezni!

— *Milyen formában tartjátok a kapcsolatot, illetve szeretnétek tartani a kapcsolatot a hallgatókkal?*

— Az elsőévesek még nem ismerik eléggé a szervezés lehetőségeit. Gyakran már csak az előadás napján jönnek, amikor nekünk rég vissza kellett vinnünk a jegyeket a színházakhoz.

— A hallgatóknak sokkal kifizetődőbb lenne, ha csoportosan igényelnének jegyet. Ilyenkor kedvezményt kaphatnak.

— *Milyen kedvezményekhez juthatnak jegyvásárláskor azok, akik a közönségszervezést igénybe veszik?*

— A Budapesti KISZ KB húsz fős csoportoknak fejenként öt forintot térít a jegyből. Ezt az idén eddig egy csoport vette igénybe. Csoportos mozilátogatásoknál is jelentős kedvezményt tudunk biztosítani.

A színházak 50%-os kedvezményt adnak, ha „félházat" szervezünk. Ilyenkor 200—300 darab jegyet adnak ki nekünk egy előadásra. Sajnos a tapasztalat azt mutatja, hogy ritkán tudunk megtölteni egy félházat.

Mi is könnyítünk egy kicsit, mert hitelbe is adunk jegyet. A határidő: az ösztöndíj fizetése után 10 nap! Egyesek időnként megfeledkeznek tartozásukról. Pedig ha nem tudjuk időben kifizetni a színházakat, ők a következő hónapra kevesebb jegyet adnak ki nekünk. Erre mindenki ráfizet.

A tartozásokra felszólításokkal igyekszünk felhívni a figyelmet. Adósaink időnként ezeket is szeretik figyelmen kívül hagyni. Ilyenkor **felsőbb szervek** (pl: Közgazdász) segítségét kérjük, sajnos **ők sem vesznek** elég komolyan bennünket. (Kösz!)

— *Milyen programokra szerveztek közönséget, és melyek iránt van a legnagyobb érdeklődés?*

— Szeptemberben főleg bérleteket árusítottunk. Egyébként mindenféle kulturális rendezvényre megpróbálunk jegyet szerezni. Tavaly gyakran rendeztünk az egyetemen beat-koncerteket, az idén még nem történt ez ügyben semmi.

Legtöbbször a sikerdárabokra keresnek jegyet nálunk. Ilyen jegyet a színházaktól azonban gyakran csak „árukapcsolással" kapunk. Mi viszont senkit sem kötelezhetünk arra, hogy az „Őrült" mellett megnézzen egy olyan darabot, ami nem érdekli.

— *Milyen kérésetek van a hallgatósághoz?*

— Vegyék figyelembe, hogy a szervezés nem önálló jegyiroda, mi nem adhatunk bármikor, bármelyik előadásra korlátlan számú jegyet.

Tartsák tiszteletben a szervezés helyiségét, kéréseiket nyugodtan elmondhatják az ablakon keresztül is. Együttal kérjük a csoportok kultúrfelelőseit, hogy több jegy igénylése esetén ők adják le az igényléseket.

Szeretnénk, ha mindenki kihasználná a meglévő lehetőségeket!

Zsembery Ágnes

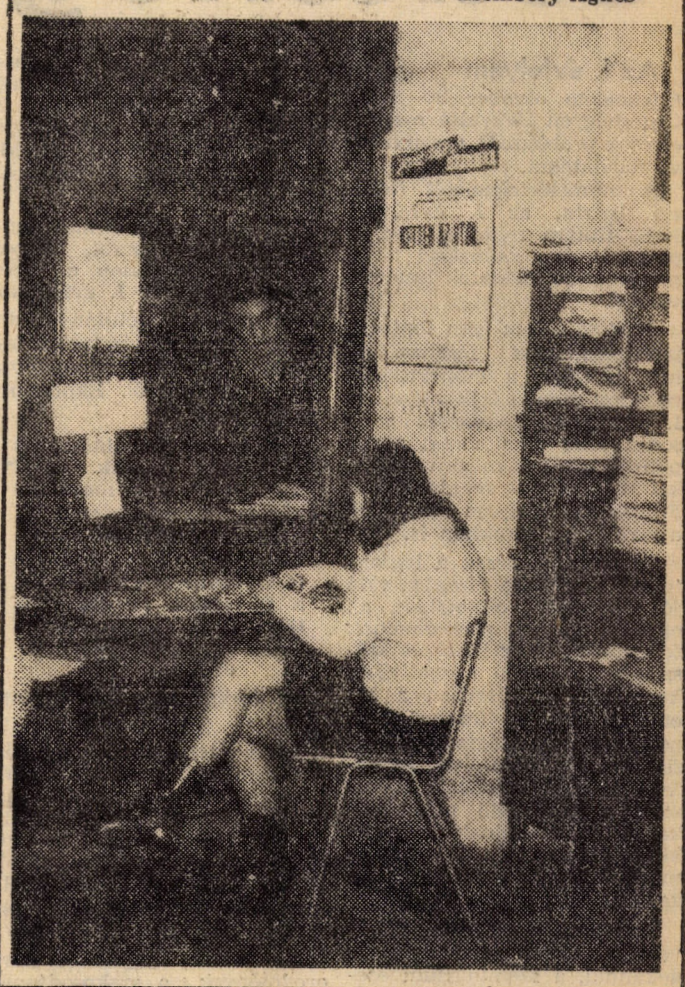

Egy — az újak közül

A boldogan igent mondó „szerencsések" és „kiválóságok" sorában ez alkalommal a világgazdaságtan tanszék új munkatársát, a nemzetközi kapcsolatok szakon diplomázó **PREISZ ISTVÁNT** kerestem

Preisz István

fel, hogy beszéljen magáról, munkájáról, és az útjáról, mely végül is a tanszék falai közé vezette őt. Elmondotta; a kormány mellett működő Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Bizottság, hogy segítse megoldani a gazdasági diplomácia káderutánpótlási gondjait, lehetőséget teremtett, hogy néhányan a világgazdaságtan tanszéken két évig, míg doktori disszertációjukat elkészítik, kutatómunkát folytassanak és önmagukat egy választott témában továbbképezzék. Tizenöt, az ENSZ keretei között működő intézmény —, mint a mindannyiunk által ismert UNESCO, FAO és a már kevésbé közismert fejlesztési és pénzügyi társaságok — munkáját kísérik figyelemmel, és keresik azt a módot, hogyan lehetne jobbá, hatékonyabbá, eredményesebbé tenni Magyarország és a többi szocialista ország részvételét a szervezetekben.

Elméletileg kell megalapozniuk a későbbi gyakorlati munkát, ehhez már most segítséget kapnak tulajdonképpeni alkalmazójuktól, a TESCO Külkereskedelmi Vállalattól. Bár, mint említettem, tulajdonképpen a TESCO alkalmazta őket, de munkájukat a világgazdaság tanszék irányítja —, és így kerültek kapcsolatba a tanszék patronáltjaival, egyetemünkön tanuló külföldi diákokkal.

Jelenleg az első évfolyamon 24 külföldi hallgató tanul, a két gyakornok pedig azt a pártmegbizatást kapta, hogy az ő nevelőtanáraik legyenek.

Ez szintén komoly munkát jelent számukra, főleg, ha a heterogenitást nézzük, amely nemzetiségüket és iskolai előképzettségüket jellemzi. Tagadhatatlan, hogy a külföldi hallgatók tanítása, nevelése a legproblematikusabb, náluk a legsúlyosabbak a szakosodási gondok — és akkor még nem szóltunk a legégetőbb kérdésről, a nyelvi nehézségekről.

Nemcsak szervezési, óralátogatási feladatok előtt állnak, de a külföldi diákok kollégiumi életében, tanulmányi munkájában felmerülő problémák megoldása is rájuk hárul.

Ők tartják majd a kapcsolatot a különböző tanszékekkel és a segíteni mindig kész KISZ-szel annak érdekében, hogy a színvonalbeli különbségek mielőbb kiegyenlítődjenek. Nevelőtanárokként legfontosabb feladatuk a politikai nevelés elősegítése. Azonos marxista szemléletmódot kialakítani a Portugáliából, Columbiából és az afrikai országokból jött diákokban, semmiképpen sem nevezhető könnyű feladatnak.

A nemzetközi szakon tanárai és diáktársai elismerték, becsülték és szerették. Érdeklődése egészen korán a politikai és átfogó jellegű nemzetközi gazdaságpolitikai kérdések felé irányult. A nyelvek szeretete és tudása; valamint e határozottan kialakult érdeklődési köre hozta egyetemünkre. Jól végzett tanulmányi munkája mellett ő volt az angol nyelvi kör vezetője. Amíg diák volt, más országok egyetemeivel való kapcsolatainkat bemutató kiállítások összeállításában, rendezésében vett tevékenyen részt.

A legkülönbözőbb tantárgyak tanulásakor a fejlődő országok tárgyalásánál egy sor fehér folttal találta szembe magát, pedig ő mindent teljes keresztmetszetében szeretne látni, a legapróbb részletekig elmerülni az anyagban. Ez váltotta ki belőle azt az elhatározást, hogy ezzel a fejlődésben, forrásban levő, de alapjaiban még kiaknázatlan területtel foglalkozzék. Szakszemináriumot is a világgazdaság tanszéken választott és szakdolgozatát már az **angol segélypolitikáról** írta.

Közben azonban témájában minden publikációt figyelemmel kísért és komoly segítséget jelentett az angol, az orosz és a francia nyelvek alapos ismerete. Jelenleg a **fejlődő országok műszaki, szakmai és egyéb területeken tapasztalatokkal való segélyezése** a témája. Erről készíti majd disszertációját is. Témája jellegénél fogva komoly lehetőség áll előtte tudományos ambícióinak, publikálási szándékának megvalósítására. Kutatásai, elemzései eredményét egy, a könyv szintjéig összefoglaló műben szeretné a későbbiekben megjelentetni.

De addig is nagyon szívesen vállalta a tanári szerepet, bár véleménye szerint szükség lenne egy, az új tanárok munkáját segítő kurzusra, ahol pedagógiai, didaktikai és pszichológiai ismereteiket megfelelő módon bővítenék, — ezzel a legteljesebb mértékben egyetértünk.

Az egyetem életébe is mind jobban kíván bekapcsolódni, ennek érdekében a könyvtár és a tanszékek számára idegen nyelvű cikkek ismertetését, recenzióját készíti. Jelenleg megbízatása arra készíti fel, hogy felső szintű irányítószervnél működjön a gazdasági diplomácia területén. Már most sem akar elszakadni a gyakorlattól, ezért folyamatosan tanulmányozza a TESCO és más intézmény munkáját, s az ehhez szükséges folyóiratokat, kiadványokat.

Elmondta még, hogy a tanszéken mennyire kedvesen, segítőkészen fogadták őt, munkájához minden támogatást megkap. Még egy kicsit furcsán érzi magát, amikor saját kulccsal nyithatja ki az ajtókat, amelyeken eddig kopogtatnia kellett...

BERKES JÚLIA

Még egyszer a filmklubról

Rendkívül udvarias gesztus volt a legutóbbi filmvetítés kezdetén, amikor a szervező elnézést kért az első három előadás technikai hiányosságaiért; bár az új berendezés sem működött még egészen kifogástalanul.

Egy bocsánatkéréssel azonban, azt hiszem még mi is tartozunk, mégpedig az előadónak, azért a hallatlan türelemért, amelyet az egyre növekvő hangzavarral szemben tanúsított.

Nincs szándékomban most meggyőzni azokat, akik beszélgetésükkel zavarják az előadót, mert úgy vélik, úgysem mond többet, újabbat a filmnél. Az ellenkezőjéről könnyen meggyőződhettek volna, — ha odafigyelnek; Karaffiáth András előadó nagyon sok érdekességet mondott a film „műhelytitkairól", Fritz Langról, a holland filmklubokról, továbbá, hogy milyen szerepe van egy-egy műalkotásban a filmrendezői koncepciónak.

Szerény kérésem annyi lenne, azokhoz, akiknek ez a rövid előadás tényleg semmi újat nem tud mondani, legalább azt a minimális tiszteletet adják meg az előadónak, hogy csendben maradnak. Vagy a film kezdete előtti pár perces szünetben jöjjenek be, ha erre a rendezőség lehetőséget ad.

Szántó Lóránt
kk II/2

Sport

EREDMÉNYEK

Röplabda (női): Közg. Egy. —Békéscsaba 0:3.

Kosárlabda: Közg. Egy.—Budai Pedagógus 58:46.

Labdarúgás: Közg. Egy.—Bányász 5:3.

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik a tanulmányi időszakban kéthetenként

Felelős szerkesztő: Kincses György

Dimitrov tér 8

Telefon: 186—850/138

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lapnyomdában.

Siker Finnországban

— Srácok, már a határon vagyunk!

— Jé, tényleg! Már két óra! Otthon most kezdik a könyvvitelt...

— Figyelem! Innen már a moszkvai idő számít. Két órával állítsátok előre az órátokat!

— Ezt a könyvvitelt is hamar elintéztük!

Egy idős orosz nénike érdeklődik, kik vagyunk. Mondjuk, hogy énekkar, és Finnországba utazunk.

— Vü artyisztü? — néz ránk csodálkozva.

— Da, da — nyugtatjuk meg. Fölcsillan a szeme.

— Cirkusz bugyet?

Moszkva. Rohanás a helsinki vonathoz. Épp fölszállunk, indul.

— Srácok, hol a Tömpe?

— Tömpe? Az előbb még láttuk!

— Gyerekek! Tömpe lemaradt!

Mindenki ideges. Mit tegyünk? Hideg az éjszaka, senki ismerőse. Vajon hogyan tud majd oroszul szót érteni a rendőrökkel? Hátha hazaküldik Pestre?

Távirat jobbra, balra.

Harmadnap Helsinkiben kis csoport izgatottan várja a leningrádi vonatot.

— Szegény, nagyon ki lehet idegileg.

És jön Tömpe. Nyugodt, mosolyog.

— Hol voltál? —

— Leningrádban. Már tudtak rólam az állomáson. Délelőtt borbélynál voltam, sétáltam, megnéztem a várost, aztán utánatok jöttem...

S mindezt olyan nyugodtan, hogy az embert majd megüti a guta!

Finn utitársunk Turkuban él. Ő az első finn, akivel találkozunk. Körülálljuk, úgy faggatjuk. Valaki azt mondja (nem tudni már miért) „Kiváló dolog!". Finn barátunknak felcsillan a szeme „KIVÁ"...? Kiváló — mondjuk és magyarázzuk angolul, mit jelent. Finnül „kivá" kiváló, mondja ő. Kivá káveri. Ez magyarul „kiváló haver". Hiába, rokonnyelv! Aztán nekünk csengett ismerősen egy szó. Úgy tűnt, mintha azt mondaná: nekem mindegy. Pedig csak annyit mondott, mikor elköszönt: Nekemin! Magyarul: viszontlátásra!

Azért elég távoli nyelvrokonság!

Tampere. Az egyik színházban Örkényitől a Tótékat játsszák, a másikban Lehár Víg özvegyét. Mi saját koncertünk mellett döntöttünk.

A koncertet az egyetem színháztermében tartották.

— Gyerekek, itt közönség is van!

Valóban, mintegy 300-an ültek a nézőtéren. És mind azt várta tőlünk, hogy ma este jó szórakozást biztosítunk nekik, pláne, hogy már a belépőt is megfizették (4 márka: kb. 28 Ft.). Hűha, srácok, pánik! Mindent bele!

Az előadás végén tapsvihar. Több ismétlés. Ha most valaki megkérdezte volna, hogy mit csinál a micsoda — nyugodtan válaszolhattuk volna: a siker az eget ostromolja...

Kritika jelent meg rólunk a legnagyobb finn lapban. Mindenki izgatottan számolja ki a 80 penny-t, gyors finn—német, majd német—magyar fordítás. S íme néhány mondat a HELSINGIN SANOMAT-ból:

„Az, hogy a koncert nyilvános volt, teljesen érthető, mert a kórus és szólistái megmutatták, hogy a zene iránti rajongásuk jelentős helyet foglal el érdeklődési körükben. A szólisták tudása ugyanolyan nagy, mint a hivatásos zenészeké. Programjukból láthatjuk, hogy a kórus technikailag teljesen érett: tökéletes intonációja, a ritmus lüktetése nyomta rá bélyegét az egész estre. A közönségsiker jó, a hangulat közvetlen volt, ennek megfelelően még lesz folytatás a kulturális kapcsolatok terén."

HALÁSZ GÉZA

A mi kis Vasarelynk

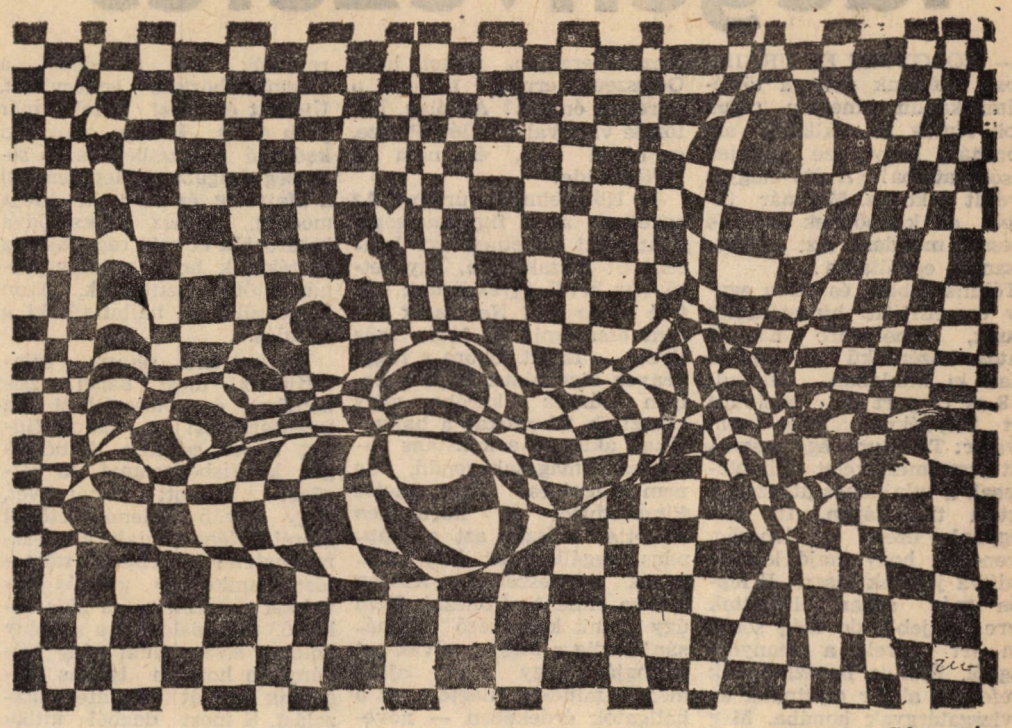

Op Artakt

Halász Géza rajza

Kerek ez a labda?

A kézilabda-szakosztály tevékenységéről.

Ez az év sem hozott gyökeres változást kézilabdázóink eredményeiben. Az 1969. évi bajnokságban a csapat több büntetőpont levonása után (néhány mérkőzésen nem tudott kiállni) az utolsó előtti helyen végzett. A múltról, a jelenről, és a jövőről beszélgettünk **Sipos Józseffel,** az együttes edzőjével.

— 1969. jan. 1-én vettem át a csapat szakmai irányítását. A gárda nem volt ismeretlen számomra, mivel az 1968-as bajnokság őszi mérkőzéseit figyelemmel kísértem. Több problémával találkoztam már a kezdet kezdetén, ami végigkísérte egész évi munkámat. A szabadtéri bajnokság megkezdésekor még nem volt pályánk, ami sajnos hátrányos helyzetbe hozta a csapatot. Az első öt fordulóban 7 pontot szereztünk, de a későbbiek folyamán a terembajnoksághoz hasonlóan, rapszódikusan szerepeltünk.

A tavaszi fordulók mellett néhány őszi fordulóból előrehozott mérkőzést is tavasszal kellett lejátszani

Így hetente két mérkőzés szerepelt a programban, s a legnagyobb problémák itt adódtak.

Előfordult olyan mérkőzés, ahol csak én jelentem meg. Ilyen kényes szituációk az őszi fordulók során is előfordultak.

— Milyen volt az edzésmunka?

— Az edzéseket a szakosztály 40—50 %-a látogatta rendszeresen. A játékosok nagy része csak sokadrangú feladatának tekintette a szakosztály munkáját.

— Mi a helyzet jelenleg?

— A szakosztály munkájában kevésbé aktív játékosokat eltanácsoltam. A jelenlegi létszám 17 fő, mivel új játékosokat is igazoltunk. Az új fiúk többsége másodéves, és néhányan magasabb osztályban játszottak. Megváltozott a játékosok mentalitása, ami a jövőre nézve reménytkeltő. Terveink a következők: 1. A terembajnokságon való jó szereplés, esetleg annak megnyerése. 2. Az 1970. évi szabadtéri bajnokság megnyerése, felsőbb osztályba lépés. Fontos feladatunk még a pályakérdés időben való megoldása. Végezetül szeretném megemlíteni azoknak a játékosoknak a nevét, akik sokat segítettek munkámban: **Szolnoki Győző** Belker IV., **Kovács Péter** Tanári A II., **Nagy Tamás, Vaday Sándor.**

— Még egy dolog: aki kézilabdázni szeretne (nem baj, ha tud is) minden szerdán 4 órakor jelentkezhet a tornateremben.

★

Lapzártakor érkezett: az első terembajnoki mérkőzésen KSC—Traktorgyár **21:17** (11:8)

L. A.

Bemutatjuk

Név: Csáky Piroska
Évfolyam: III.
Szak: Tanári B;
Sportág: asztalitenisz
Egyesület: BEAC

Azt hiszem, nem túlzok, ha azt mondom, hogy Csáky Piri, a női NB I-es me-

zőny egyik legcsinosabb játékosa. De pingpong-tudása miatt sem kell szégyenkeznie...

1963-ban kezdett a Vörös Meteorban, majd a Statisztikához került. Eredményei már serdülőkorában: 2. hely a Bp. bajnokságon és a serdülő Tízek versenyén, tehetségéről vallottak. Később a főiskolai bajnokságon újabb 3 ezüstérem: csapatban, párosban és vegyespárosban. Azért nehogy azt gondoljuk, hogy pályázik az „örök második" jelzőre, mert tagja volt a Statisztika NB I-es felnőtt bajnokságot nyert gárdájának is.

— Bár már elég elcsépelt a kérdés, mégis felteszem: Hogyan egyezteted össze a sportot és tanulást?

— Nem jelent különösebb gondot a kettő összehangolása. A heti 3 edzés nem túl megerőltető, a 4,2-es átlagommal pedig elégedett vagyok.

— Jut időd szórakozásra is?

— Leginkább a színházat szeretem, szombat—vasárnaponként pedig a Műszaki Egyetem „E" épületébe járok táncolni.

— Hogyan tovább a sportban?

— Még néhány évig játszom, azután szeretnék visszamenni régi csapatomhoz a Statisztikához edzőnek.

— Kívánunk sok sikert és az eddigiekhez hasonló jegyeket az indexbe!

Lantai A.

Táncról—táncra

BÉCS, COLLÉGIUM HUNGARICUM. A magyar kultúra Nyugat felé nyíló kapuja. (Ezt már mások is mondták.) Minden reprezentáció a „legjobbat" akarja adni a vendégeknek. Ezért, elismerést jelent ezen a kapun benyitni. Persze, felelősséget is kell vállalniuk művészeti csoportjainknak, művészeinknek ottani fellépésükön keresztül kultúránk iránt. Ezzel a tudattal utazott ki Bécsbe tánckarunk, népi zenekarunk. S, hogy nem véletlenül esett rájuk a választás, erről **Mészáros Tamás,** a tánckar ifjúsági titkára beszél:

— Szeptember 17-én indult a 35 főből álló csoportunk. 18-án léptünk fel a Collégium Hungaricum évadnyitó előadásán. Bécsi fellépésünkre a korábbi sikeres ausztriai vendégszereplésünk alapján került sor. Utunkat a Kulturális Kapcsolatok Intézete fedezte anyagilag. Műsorunk művészeti célja, hogy a meghívott közönség előtt (például a diplomáciai testület tagjai) a magyar népzene- és néptánc kultúrát népszerűsítsük. Különösen nagy szorgalommal készültünk erre az előadásra, mivel már több alkalommal szerepeltünk külföldön (nem is sikertelenül!). ám ez a bécsi mondható a legnagyobb jelentőségűnek. Megítélésem szerint, elértük célunkat. Sikerünk táncosaink, zenészeink odaadó munkájának köszönhető.

— Hogyan fogadta a közönség az előadást?

— Gyakran már a táncok előtt, a zene felhangzásakor tapsoltak, illetve tánc közben, mint a „Kalocsai mars és csárdás"-nál. Szívesen ismételtünk egy-egy számot, hiszen ez azt jelentette, hogy műsorunkkal megnyertük a közönség tetszését. Ennek kiváltását elősegítették a hímzett kalocsai ruhák, a mozgalmas táncok, valamint a zenekar önálló számai. Ők a műsor végén, a közönség kérésére egy plusz számot is eljátszottak. Nekünk is volt ráadás vidámságunk. Tánc közben leesett az egyik táncosunk csizmájáról a sarkantyú, amelyet a dán követ nyújtott vissza.

— Valószínűleg értékeltétek már utatokat?

— Fellépésünk kapcsán kilátásba helyeztek egy linzi turnéra szóló szerződést. Az előadás előtt az Osztrák Televízió felvette egy számunkat a heti kulturális hírek keretén belül. A szereplés és a próbák között alkalmunk nyílt Bécs nevezetességeinek megtekintésére is. S bár rövid és zsúfolt három napot töltöttünk kint, mégis kellemes emlékekkel tértünk haza. Úgy érzem, bécsi utunk az egyik alapja az elkövetkező évek meghívásainak.

Ám az idő és tánckarunk, népi zenekarunk nem állt meg (csak a cikk) Bécsig. Azután egy kis pihenő, s következett Lengyelország. Megkértük Mészáros Tamást, hogy számoljon be erről az útról is.

A POZNANI MŰSZAKI FŐISKOLA vendégeként mentünk ki Lengyelországba. Az ottani, 40 tagú férfikórus magyarországi látogatását viszonoztuk. Öt fellépésünk volt a magyar táncokkal, a magyar zenével rokonszenvező közönség előtt. A bécsivel megegyező kétórás, és negyven perces műsort adtunk elő. Általában „telt házzal". Az egyik poznani előadásunkat több mint ezer ember nézte végig. A lengyel közönség kérésére is sokszor ismételtünk. Sajnos, a csomagjaink késtek egy napot, így el kellett halasztanunk az első fellépésünket. Úgy látszik, ez már hagyomány a külföldi útjaink során! Szabad időnkben kirándulást tettünk Varsóba és Gdanskba, idegenvezetőink segítségével megismerkedtünk a két város múltjával és jelenével.

— Úgy tudom, hogy a lengyelországi turnénak anyagi „háttere" is volt. Megérte?

— A köztudott lengyel vendégszeretet nagyon kellemessé tette a kint eltöltött tíz napot. A hivatalos és a nem hivatalos beszélgetések alapján betekintést nyerhettünk a poznani főiskola kultúréletébe, így a széleskörű klubéletbe, a diákok aktív kultúrmunkájába. Lenne mit tanulni tőlük. Annak ellenére, hogy szép és sikeres volt az utunk, a közeljövőben hasonló cseresztervezést nem tudunk vállalni. *Sajnos, az anyagi feltételek nincsenek biztosítva ehhez.* Csoportunk tagjainak fejenként 800 forintjába került a lengyelek magyarországi vendégül látása és az utazás. Ugyanakkor náluk a különböző diákszervezetek finanszírozták utunkat. Olyankor kerül előtérbe ez a probléma, amikor kulturális kapcsolataink szélesednek (bolgár, olasz, francia művészeti csoportokkal), de egyetemi hallgatók lévén, nem tudjuk anyagilag vállalni az ilyen csereutak költségét.

— Kérdés a jövő! Ha már itt tartunk?

— Az áprilisban megrendezésre kerülő, egri Főiskolai Fesztiválra készülünk egy új műsorral. Sikeresen szeretnénk szerepelni ott is.

Tormai László

NŐ — az egyetemen

Rettenetes nyomott hangulatban voltam. Életundornak is lehetne mondani... Éppen egy fárasztó előadásról jöttem, ilyenkor támad legtöbbször ez az érzésem. Kínomban fütyülni kezdtem Illésék legújabb Sárikáját. Igen, igen, ez az, nő... Nő... NŐ, mindenütt. De miért ne? Hiszen már most is mennyien vannak, csak nem olyanok, mint az olasz filmeken. Egy kicsit javítgatni kéne a jelenlegi állapotokon, csak egy kis jóakarat és milyen kellemes lenne bejárni előadásra.

Hej, ha mondjuk a kapuban egy csinibaba főportás fogadna mosolyogva, Vagy... vagy az orvosi rendelőben két-három medika írná a hiányzást igazoló papírokat. Milyen más lenne!

És például (ennek megvalósítása folyamatban van): az ember csak leszalad, mondjuk egy analízis előadás előtt a klubba, beül egy fotelba, szól a mixeres kisaszszonynak: „Halló! Baby! Egy jó koktailt kérek! Mert az kellene az analhoz." És a pégé előtt egy Martini.

Aztán egy összedolgozott takarító-girl csapat is kellemesen érintené a hallgatók férfitagjait. Csupa hajszálpontos összeválogatott remek testű poroló-girl.

Ez kéne, igen, igen, ez az! Ne csak a hallgatók között legyen annyi fiatal lány.

Halkan lihegek. Hová is kell mennem? Ja, persze, statisztikára. Előadás: a népesség nem szerinti megoszlása — Budapesten 1000 férfira 1156 nő jut. Jegyzetelek. Mást nem tehetek.

K.

Idegenvezetés

— HÖLGYEIM ÉS URAIM! Most belépünk azon a történelmi kapun, amelyen régen azok léptek be, akiknek azt mondták, hogy izé „menjen a sóhivatalba!" Azóta nagyot fordult a kocka. Ma már inkább a kilépőknek szoktak ilyesmit mondani. Azt se hangosan, s egyáltalán...

Tőlünk jobbra és balra egy-egy összefirkált hirdetőtáblát látunk, amelyekre nagyon fontos közérdekű szövegeket írnak ki általában. Például: A 8-as csoport ma házibulit tart Pityuéknál. Vagy nem egyszer: Találtunk egy megrágott szerelmeslevelet Lali aláírással, a tulajdonos átvezeti a rektori titkárságon. Itt felmegyünk ezen a lépcsőn, egyenesen, hogy majd később fordítva jöjjünk vissza. E lépcsőn már sokan eljutottak egyre feljebb, de még senki sem írt levelet a mennyországból. Esetleg benézhetnénk errefelé, s akkor eljutnánk az elővizsgatárgyak honába. Még találós kérdést is feltennének Önnek, hogy például rajzolja be a térképre a világ öt legnagyobb seprűgyárát. Boszorkányok előnyben! Valószínűleg az agrárfejlődésünk elkanyarodása is mély barázdákat szántana a lelkivilágukba, néhány ajtóval arrább, azonban a klubban mindenért kárpótolhatnák magukat. Csak flipperezni ne akarjanak! Meg a villanyt leoltani.

DE KAPASZKODJUNK TOVÁBB! Viszont ne szemeteljenek! Ha itt balra fordulunk és megyünk is, akkor a könyvtárba, az olvasóterembe érünk. Ide szorulnak az egyes stréber hallgatók, akik délelőtti álmukat alusszák, illetve hölgyismerősükkel gyakorolnak. Különben itt könyvek is vannak, melyekben a tanulók a kötelező irodalmat kiegészítő hasznos észrevételeik találhatók. Enyit erről.

MAGA A FOLYOSÓ HASONLÍT egy kicsit az elvarázsolt kastélyhoz, mert találhatunk itt mumusokat, állandó és változó, álló és forgóköveket, székeket. A kanyar után vigyázat! Mindenki nézze meg, hogy hol van az anyaga meg a tudata, nehogy összekeveredjen. Lehet, hogy Odisszeusz errefelé hallotta a szirének énekét? Álítólag, betömte vattával a fülét. Persze, ez régen volt, és nem is tartozik ide!

— Hölgyeim és uraim! Az egyetem apró figyelmességeként részt vehetnek egy koncentrált útszakaszon. Egy-kettő, egy-kettő, igyekezzünk felfelé a lépcsőn! Ne tessék kérem összeesni! Ki látott még ilyet?... Ez itt jobbra a függvények birodalma. Ezen a helyen húzzák karóba, vagy akasztják fel azokat a hallgatókat, akiknek a konstans variálása magasabbrendű, de nem elégséges. Egy ötletes filmproducer e környéken hallotta először azt a frappáns megállapítást, hogy „vállalják a veszélyt". Azután örökre elment filmezni. Nem úgy utunk következő állomásán! Pedig a rossz nyelvek azt suttogják, hogy ezen ajtók mögött mindent megtesznek a hallgatók érdekében — növelik a szabad idejüket. Ezért alkalomadtán az órákat éjjelre teszik, hiszen így nem jár azokra senki. Igaz, volt már rá példa. Különben, félév elején szellemes tesztjátékkal lepik meg a fiatalságot. Később a nyertesek el is nyerik méltó büntetésüket.

MOST LÁTHATNAK, KÉREM, kívülről egy férfi izét.. Boldogult elsős koromban ide volt kiírva az első csoportos foglalkozásom. Ja, elmultak a szép napok. Folytatva utunkat, bekukkanthatunk egy-egy világos és tágas tanterembe. Megjegyzem ez némi veszélyel jár, mivel ilyenkor már hideg van kint a „zöldben". S esetleg nem is lesz világos, meg tágas!

Felhívom figyelmüket, a „KÖZGAZDÁSZ" szerkesztőségének szobájára. Itt írnak meg minden olyan dolgot (számolnak be eseményről), amely érdekli a hallgatókat, bár ez kevésbé érdekli a hallgatókat. Na, de siessünk, mert már fogytán az idő!

Vigyázzanak, nehogy hasraessenek egy szalagdiagramban, hiszen így könnyen deformálódhat a grafikus ábrázatuk! Utána pedig gyerekjáték lesz felfedezni a megkülönböztető ismérvüket. Ütődött és kész! Lefelé már jobb érzés. Persze, van, aki kedvező helyzetben van a sebesség dolgában! Meg sem áll a Matrózig, és ott is ki tudja meddig. Ehhez kapcsolódva határozták el még régebben az illetékesek, hogy néhány párnás ajtót készíttetnek. Azon keresztül nem hallatszik ki a csuklás.

Elérkeztünk sétánk színfoltjához, most bárki zsibonghat és elcserélheti az értéktárgyait! A tanulóifjúság is ezt csinálja. Ki bélyeget, ki kisbogaramat, ki jelzővel ellátott tanárnevet, vagy egyéb kelendő cikket cserél. Néha valaki alig észrevehetetlenül elkezd rángatózni, miközben gyanús szavakkal a szemében a „kis folyosó" felé pislog. Ő a szegény bolond. Avagy nem négy példányban hozta a lyukas fogainak számát feltüntető igazolást. S most dacból kitördeli az összes fogát.

UTUNK VÉGÉN PILLANTSUNK BE még a legszebb és legnagyobb előadóterembe. Ide összpontosul az időjárás is. Alul jó hideg van, fent meleg, egyszer esik az eső, máskor megszólal a mikrofon. Olykor változik — és ugyanúgy marad. Jó marhaságokat is lehet itt hallani, mint például a gólyabáli kabaré, de az nem mindig jó. Egyszer valaki itt nyert két cirkuszjegyet ultin, de nem tudott elmenni, mert KISZ-gyűlése volt. A „várom a nemzetinél" és a „legyen a Horvát-kertben" rövidített változatát a diákok így fogalmazzák meg a táblán: „tízkor a Marxnál". Ő már kérte ezért az áthelyezését, vagy legalább egy fülvédőt a nagyszünet időtartamára.

— Azt hiszem, uraim és hölgyeim, hogy megéheztek e fárasztó túra után. Ám sebaj! Hamarosan finom, bőséges ebédet fognak kapni. Ezért már nem is mutatom meg önöknek az egyetem büszkeségét a menzát. Köszönöm a figyelmüket!

— tormai —

Ismeri a kémet?

WQX8 LOPVA KÖRÜLNÉZETT. Nem látta senki, amint a bal cipősarkából kivette a rakétatámaszpont tervét. A tervet sietős mozdulatokkal betette a sarki postaláda hátamögé, majd a réti cöncöle jellegzetes hangját hallatva távozott. Egyébként 30 év körüli, vállas, nagyon jóképű ember volt, úgy hogy a film nézői rögtön tudták: „Ő a mi kémünk". S drukkolni is kezdtek neki. Volt is miért.

A vásznon ugyanis nemsokára feltünt egy kéz, majd egy kar, és kivette az „Anyagot" a postaláda mögül. Ő az összekötő... — gondolták a nézők. Nem. Jobban megnézve az illetőt, kiderült, hogy ő az ellenkém. Hogy hogyan? Képzeljenek maguk elé egy embert. Csúnyát. Még csúnyábbat. Meg van. Még annál is csúnyábbat. És amikor már úgy érzik, hogy olyan ronda nincs is, akkor fogalmunk lehet arról, hogy is nézett ki az illető. Szóval ő volt az ellenkém. Fedőnevén 8 Xqw. Persze, később esetleg kiderül, hogy ő nem is ellenkém, és csak azért van olyan rondára maszkírozva, hogy a néző ne fogjon gyanút. De az Anyag egyenlőre a kezében van, úgy hogy azt vissza kell szerezni, és el kell juttatni... Hogy hova, az általában nem érdekes, mit kell egy nézőnek kíváncsiskodnia, nem igaz?

A két összekötő a villamoson találkozott:

— Szálljon le a lábamról — mondta Wqx 8 Wqx 9-nek.

— Alacsonyan repülnek a cöncölék az idén. Nemde, uram? Nyugtázta Wqx 9 az információt. A következő megállóban leszállt.

A TITKOS PINCÉBEN várakozott Wqx 10. Fölötte néha csőrepedés volt, néha házkutatás, úgy hogy mindig kellemetlenül érezte magát. De csakhamar ő is bekapcsolódhatott a mozgalomba. Barátai neki is találtak feladatot. Vegye fel a kapcsolatot Kd 4r-rel — hangzott az utasítás. Maga lesz az ő ellenkémjük ellenkémje.

Falusi ház. Előtérben kotkodácsoló tyúkok, esetleg mocskos kiskutya. Háttérben Wqx 10 beszélget valakivel. Alkalmasint Kd 4r-rel, tehát felvette a kapcsolatot. Az Anyag biztos helyen van, már csak ki kell juttatni. Hogy hová, az megint más kérdés. És ki kell szabadítani. Nem az Anyagot, hanem Wqx 11-et, aki az iratlan szabályok szerint fogságba esett. Lebukott. Kulcslyukban revolver, ellenkém hallgatózik. Ellenkém ellenkéme felfedezi, revolver dördül, ingaóra leesik a falról. Az ellenkém meghal. Már csak a szerelem van hátra, mert egy szimpatikus kémnek meg kell szeretni a még szimpatikusabb összekötőnőt. Össze is kötik...

Anyag eljutott, Wqx 11 kiszabadult, ellenkémből bohócot csináltak, a néző megnyugodva fellélegzik: jöhet a következő folytatás.

— Borsi —

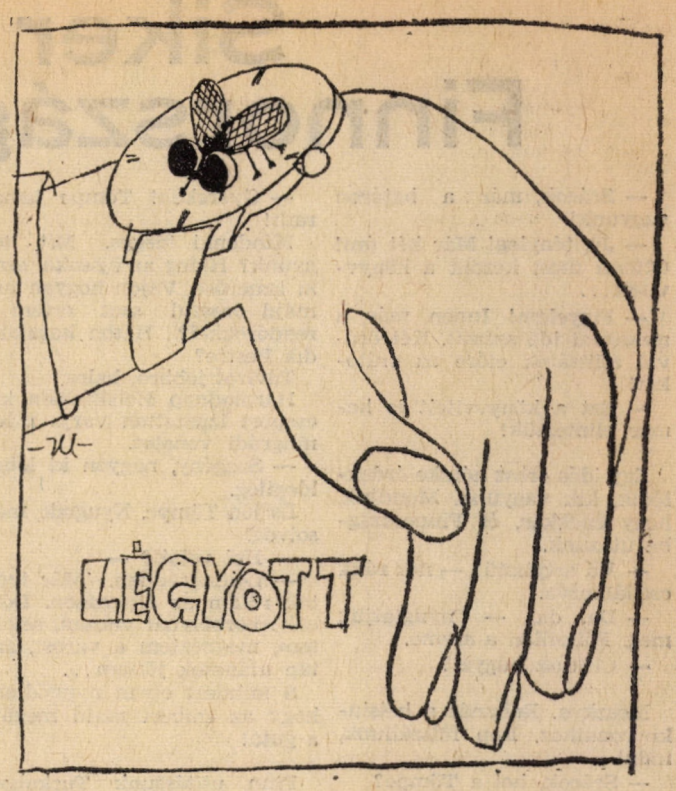

Halász Géza karikatúrája

KÉPEK

A BOLDOG MÚLT

...Sikeres felvételi vizsga alapján felvételt nyert az 1969—70-es tanévre...

...Egyetem, egyetemre, egyetemen...

Én egyetemi hallgató vagyok, Te egyetemi hallgató vagy...

PG. filozófia; nyelvek... milyen boldogság!! Államvizsga... Külföld... Vörös diploma... Disszertáció...

Hmmm. De szép az élet!!!

★

A RIDEG JELEN

...Már megint előadás reggel. Szeminárium-dolgozat — könyvtár. Mikor lesz már vége ennek a napnak? PG. filozófia, nyelv... hogyan lehet ezt bírni?... Mi? Igen, már megint egyes lett!

Szörnyű egy élet ez!

★

A SÖTÉT JÖVŐ

Karácsonykor tanulás! Szilveszterkor tanulás! Vizsga, vizsgák, vizsgaidőszak, utóvizsga, kirúgás... Koffein, nikotin, dili, patkánymérge...

Hát élet ez egyáltalán?

— simor —

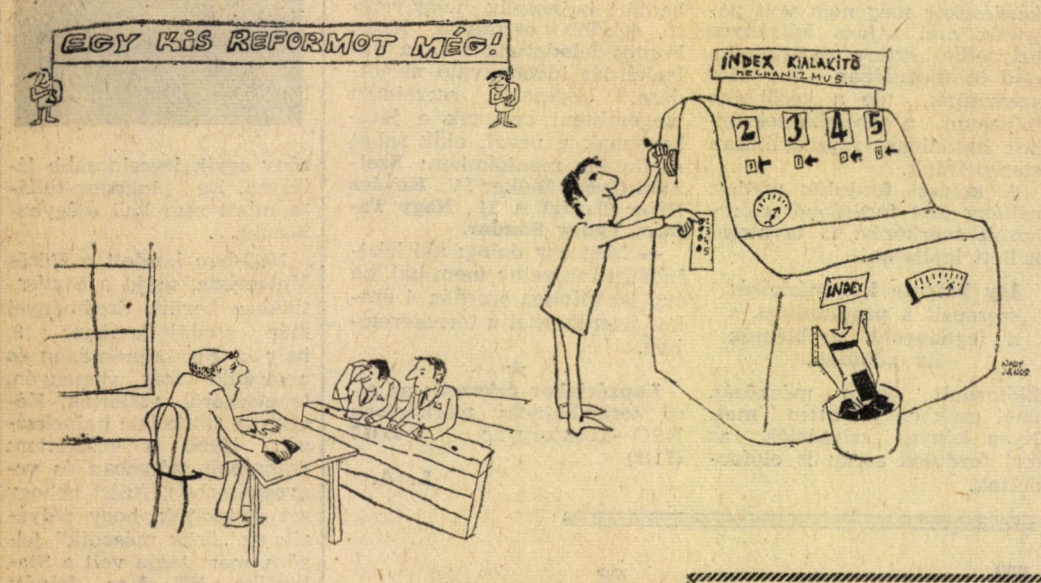

Nagy János karikatúrái

Későn ébredtetek!

A gyanútlan hallgató reggel hét és fél nyolc közt fölkel, megmosakszik, felöltözik, fésülködőtükre előtt kitölti az öltözés és indulás közti időt, az ablakra pillant: „Szép idő van", vagy „nincs szép idő", esetleg „esik", „havazik" stb. — állapítja meg, és kalapját fejébe nyomva (vagy nem), elindul az egyetemre azzal a halvány reménnyel, hogy talán még reggelizni is tud nyolc előtt, és egy még halványabban pislogó reményparázzsal, hogy a mai napot is éppúgy, mint a tegnapit, különösebb ZHaklatások nélkül megússza.

A kapun kilépve, először balra pillant, hogy a balról jövő autókat és áramlatokat kikerülhesse. Természetesen, szeme nem kerüli el a Kinizsi utca túlsó sarkán álló nagy épületet, a zálogházat. Végigfut az agyán az összes lehetőség. Tavaszi kabát, fényképezőgép, töltőtoll, valódi amerikai, esetleg az óra... Azután a szocsegély mellett dönt, és bátran szembenézve az áramlatokkal, jobbfelé indul. Ilyenkor szokott eszébe jutni mindaz, amit otthon hagyott, de most már sem idő, sem energia nincs visszafordulni a lépcsőre.

Az egyetem több irányból közelíthető meg. A döntés nehéz, de egyenes jellemet alakít. Természetesen, az egyenes is többféle lehet. Van, aki egyenesen a villamosmegállóhoz indul. „Használjuk ki a bérletet!" — mondják a bérlettulajdonosok. „Miért pont most jönne az ellenőr?" — kérdik a bérlet nélküliek. Az út a megállóig, majd a Dimitrov téri megállótól az egyetemig semmivel sem rövidebb annál, ha gyalog indulna neki az ember. Aki pedig azt is bekalkulálja, hogy a villamosra várni kell, hogy letapossák a lábát és nem utolsósorban, hogy a végén lépcsőn kell kimásznia az aluljáróból, a sarkon jobbra fordulva lábait ütemesen váltogatva közelíti meg az alma matert, vagy annak a Pipa utcába kihelyezett tanszékét. Eszerint jobbra vagy balra fordul. Jobbik esetben balra. Ennél már csak egy eset lehet jobb, ha jobbra vesz kanyart. Jobb felé fordul akkor is, ha a rosszabbik esetet kénytelen választani, és huszonöt vagy ötven forint értékben okmány bélyeget szeretne vásárolni. Ez, már azért is a rosszabbik eset, mert csak a posta ajtajánál veszi észre, hogy még nem nyitott ki.

Miután megkerülve a szénrakásokat, a fő vagy a mellékbejáraton végre bejut az egyetemre a gyanútlan hallgató kiírást lát a jobboldali hirdetőtáblán:

A tegnap esti klubprogram miatt a tanítás mai napon szünetel!

Vagy:

Elnézést, leltározunk. Legközelebbi közgazdasági egyetem: öt nap gyalog.

Esetleg:

Ez a tanév elmarad, helyette tánczenét adunk.

És ti csak ezután ébredtetek...

—zu—

KLUBMŰSOR

November 13-án csütörtök, este 7-kor Bridzskör.

14-én, pénteken, este 7-kor: Agit-Klub. (Belépés csak meghívóval.)

15-én szombaton este 9-től reggel 5-ig:
Eötvös Loránd Tudományegyetem Gólyabálja! (Az aulában.)

16-án vasárnap este 6-tól Tánc! Közreműködik a Neoton-együttes.

17-én hétfőn, este 7-kor: FILMKLUB. Isten hozta, őrnagy úr!

18-án, kedden, este 7-kor: Szimultán-sakk Lengyel Levente nemzetközi nagymester közreműködésével.

19-én, szerdán 15 órakor: Ki tud többet Franciaországról? vetélkedő.

20-án csütörtökön, este 7-kor:
Disc Jockey Club.

21-én pénteken, este 7-kor: FÓRUM. Vita a nyereségrészesedésről.

22-én szombaton, este 7-kor:
Magnós tánc! A Táncsics Gimnázium bálja az aulában, 18—22 óráig.

23-án vasárnap, este 6-tól Tánc! NEOTONÉK közreműködésével.

24-én hétfőn, este 7-kor: FILMKLUB. Gyanakvó szerelem.

25-én kedden, este 7-kor: Beszélgetés dr. Hirschler Imrével.

26-án szerdán, este 7-kor: FILMKLUB. Szemüvegesek.